Published and distributed under permit No. 66, authorized by the Act of October 5, 1917, on file at the Post Office of Cleveland, O. By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster Gen.

SZABADSÁG
LIBERTY

The oldest established and largest Hungarian Paper Published Daily

Beolvadt lapok: Magyar Hiradó, Magyarok Csillaga, Esti Ujság, Amerikai Hirlap, Magyar Napilap, Magyar Hirmondó, Californiai Magyar Farmer

A legrégibb és legnagyobb magyar lap Amerikában. — Megjelenik minden nap

NO. 167. SZÁM. HARMINCADIK ÉVFOLYAM. Cleveland, New York, Chicago, Pittsburgh, Detroit, szerda, 1921. julius 20. THIRTIETH YEAR EGYES SZÁM ÁRA 2 CENT.

INDULÁS ELŐTT VIZSGÁLJÁK A BEVÁNDORLÓKAT

Johnson uj javaslata véglegesen rendezni akarja a bevándorlást.

A VIZUM MEGMARAD.

Az európai konzulátusok végzik a válogatás munkáját.

WASHINGTON, julius 18. — Jonhson képviselő, a képviselőház bevándorlási bizottságának az elnöke, törvényjavaslatot nyujtott be a házhoz, amely javaslat véglegesen szabályozni akarja a bevándorlás kérdését, amelyet a nemrég hatályba lépett törvény csak ideiglenesen szabályozott. Az uj javaslattal a bizottság hamarosan foglalkozni fog és egész bistos, hogy azt támogatni fogja.

Az uj javaslat szerint a bevándorolni szándékozókat már az óhazában, az indulás előtt megvizsgálnák a konzulátusok tisztviselői. Az utlevél láttamozási kényszer fennmaradna és láttamozás nélkül Amerika partjain senki sem lenne bebocsátható. A konzulátusok munkájának elvégzésére azután szakértő bevándorlási tisztviselőket és orvosokat neveznének ki a konzulátusokhoz.

"A javaslat", mondja Johnson, "a láttamozási kényszert a békeidők érdekeihez akarja alkalmazni a bevándorlás körül. A célja megakadályozni azt, hogy olyan bevándorolni szándékozók induljanak utnak Amerika felé, akik itt nem lehetnek bebocsáthatók. A háboru tapasztalatai megmutatták, hogy milyen üdvös végeredményében a láttamozási kényszer, amelynek folytán már eddig is sok ezer bevándorolni szándékozó mondott le a szándékáról. A haszna a békeidőben kétszeres lesz, amennyiben meg fogja menteni a nem kivánatos bevándorlókat attól, hogy hiába utrakeljenek."

"Amennyiben a javaslat törvénynyé válna, természetes, hogy hatalmas jogkörrel lennének felruházva az egyes konzulátusok. Ha ezt a jogkört észszerü és hazafias alapokon használják ki, akkor meg lesz oldva az az égető probléma, amely felett már oly sok vita folyt az Egyesült Államokban, vagyis az, hogy hogyan történjék meg a bevándorlók megválogatása már a tulsó partokon. A javaslat alapján a konzulátusok bevándorlási tisztviselői megtagadnák a láttamozást azoktól, akik a követelményeknek meg nem felelnek és ilyképen elősegitenék azt, hogy csakis kivánatos elemek jussanak be az Egyesült Államokba."

"A javaslat támogatást vár az egyes külállamok kormányaitól és bizton reméli azt a javaslat emberbaráti céljára való tekintettel. A végső döntés joga azonban mindig az amerikai hatóságokat fogja megilletni."

A szövetséges hivatalos orvosi körök nagy örömmel fogadják a javaslatot, amelyre szerintük már régen szükség lett volna, mert csakis igy lehet megakadályozni azt, hogy fertőző betegek Amerikába be ne kerüljenek és hogy a bevándorlási állomások a betegségek melegágyaivá ne váljanak.

PASITCH MINISZTERELNÖK SULYOSAN BETEG.

BÉCS, julius 18. — Nicolai P. Pasitch, Jugoszlávia miniszterelnöke, sulyosan megbetegedett. A Belgrádból érkezett jelentések nem számolnak be a betegség neméről.

UJ FÉMET TALÁLTAK FEL A KRUPP GYÁRBAN.

ESSEN, Németország, jul. 18. — A Krupp gyárban alkalmazott feltalálóknak sikerült egy uj fémet felfedezni. Az uj fémet platinum acélnak hivják s alkalmas a fogorvosok által használt arany, ezüst és platina tömések pótlására.

LÁTOGATÁS A FEHÉR HÁZ URNŐJÉNÉL ÉS URÁNÁL

A Szabadság szerkesztője washingtoni utjáról

Irtózatos hőség nehezedett Washington városára, amikor rövid néhány óra leforgása alatt, harmadszor kopogtattam a Fehér Ház kapuján. Félhat felé járt az idő és a hőmérő higanya akkor jelezte a nap legmelegebb pillanatát. A délelőtti élénkséget, lázas forgalmat csendes béke és nyugalom váltotta fel a Fehér Ház környékén, mintha nem is ennek az aránylag igénytelen, egyszerü háznak belsejében dőlne el nem csak százmillió embernek, de talán az egész emberiség jövendőjének sorsa.

Kivételes, ritka látogató az, akinek a késő délutáni órákban is "rendelkezésére áll" az elnök. Különösen olyan napon, mint amelyiken engem kéretett magához. Aznap mondotta el hatalmas, bölcs beszédét a szenátus előtt: azt a beszédet, melyben a katonai bónusz-javaslat elhalasztását kérve, a legfontosabb és legsürgősebb kérdések letárgyalására szólitotta fel a törvényhozást. És ezért tekintettem kivételes, nagy megtiszteltetésnek az elnöki meghivást.

Sulyosan téved azonban az, aki azt hiszi, hogy a Fehér Házat körülölelő késő délutáni csendet és álmos nyugodtságot találja a Ház belsejében is. A rekkenő hőségben szakadatlanul, csodás kitartással dolgozik, nagyszámu segédcsapatával, George Christian, az elnök titkára. Szép "job", nagyjelentőségü pozició az elnök titkárának lenni, de csepet sem irigylésreméltó. A nagyszerü Christian a világ leghosszabb "munkaóráit" dolgozza végig és az Egyesült Államok legelfoglaltabb emberei közt talán a legelső helyet foglalja el.

Félhat óra után néhány perccel, minden hivatalos ceremónia nélkül, az elnök iróasztala előtt állok. Néhány félóra mult csak el azóta, hogy visszaérkezett a szenátusból, de egyetlen pillanatot sem vesztett el: azóta iróasztala mellett dolgozik. Jóságos, felejthetetlen mosolylyal fogad, (erről a Harding-smile-ról még sokat ir majd a történelem), maga mellé ültet, egész közel, — mert tudja, hogy csak a hangos szót értem. Az elmaradhatatlan, de a legrövidebbre fogott kölcsönös udvariaskodás után, azonnal mélyen belemerülünk az aktuális belpolitikai kérdések tárgyalásába. Minden tartózkodás nélkül, közvetlenül, bizalmasan tárgyalunk és ez a bizalom egyenesen kötelez arra, hogy ne kérkedjem el a nyilvánosság előtt beszélgetésünk részleteiről.

Távozni készülök, kéz-szoritásokban megedzett kezét nyujtja felém az elnök, már az ajtónál állok — amikor visszaszólit:

"Tudja Ön, hogy László Fülöp festi a portrémat? Ma ültem neki utóljára."

És ekkor az ajtó mellett állva még jódarabig beszélünk a magyar müvészetről. Elmondom véleményem László Fülöpről, akit a világ egyik legnagyobb portrait-festőjének tartok, elmeséltem, hogyan sikerült budapesti tartózkodásom alatt egy eredeti László-féle akt-tanulmányt vásárolnom. Az elnök mindenben osztja véleményem és annyit tesz hozzá: "az én nézetem szerint korunknak legnagyobb portraitfestője, a magyar László Fülöp".

• • •

A Fehér Ház másik szárnyában, ahol nemes egyszerüséggel sorakoznak az elnöki lakosztályok, — a nagy fogadószobában fogadott az Egyesült Államok "First Lady"-je Mrs. Florence Kling Harding. A fogadóterem mindenképpen méltó a Fehér Ház lakójához: a volt elnökök óriási terjedelmü, müvészi portrai-i diszitik a rendkivül magas falakat, izlésesen elhelyezett nagyméretü, metszett tükrök, kisebb, nagyobb régi mütárgyak előkelő, megkapó, de amellett intim jelleget adnak a teremnek.

Magyarországi látogatásom érdekelte legelsősorban az elnöknét. Érdekelte, hogy azért tettem-e meg a nagy utat, hogy rokonaimat viszontlássam, vagy azért, hogy mint ujságiró, mint amerikai-magyar lapszerkesztő érdekes anyagot gyüjtsek lapomnak.

Őszintén megvallottam, hogy a kellemest összekötöttem a hasznossal és mindkét cél vezérelt utamon, de legfőképp még azért is szántuk magunkat a hosszu, kinos utra, hogy én is, feleségem is viszontlássuk atyánkfiait, akiket tiz hosszu esztendő óta nem láthattunk. Megvallottam, hogy elsősorban, öreg édes-anyámat akartam magamhoz ölelni.

Láttam, hogy amikor édes-anyámról beszéltem, egészen elérzékenyült a Fehér Ház urnője, — megszólalt benne az örök nő. És ettől kezdve az anyámról akart csak beszélni.

Elmondtam, mennyire kért szegény anyám, maradjak vele, telepedjek meg most már Magyarországon, de hiába.

Mosolyogva vágott közbe Mrs. Harding: Nagyon is meg tudom érteni édes anyja álláspontját, de arra kérem, ne felejtse el megirni neki, hogy nem adhatjuk fiát vissza neki. — Amerikának szüksége van Önre...

És most rajtam volt a sor elérzékenyülésre.

Előzetes engedélye folytán átnyujtottam az elnöknének azt a kis emléktárgyat, amit részére hoztam Budapestről: egy pompás ékszer-dobozt, a magyar ötvösmunka remekbe készült müvét, melynek minden vonala, minden hajlása igazi, hamisitatlan — magyar.

A csillogó ékszer-dobozt szemmellátható örömmel vette át és miközben melegen megköszönte a figyelmet, nem mulasztotta el, hogy meg ne jegyezze: "a legszebb darab, amit valaha láttam..."

THE WHITE HOUSE
WASHINGTON

July 14, 1921.

My dear Dr. Cserna:

In the pleasure of receiving your lovely gift yesterday, I felt I had not adequately expressed my great admiration of this exquisite specimen of the handicraft and art of the people of your native land. Please accept for yourself and convey to them my warm thanks for the beautiful jewel box and my appreciation of this generous thought.

Sincerely yours,

Florence Kling Harding

Dr. Andrew Cserna,
C/o Szabadsag,
702 Huron Road,
Cleveland, Ohio.

A FEHÉR HÁZ
WASHINGTON.

1921, julius 14.

Kedves Dr. Cserna:

Tegnapi bájos ajándéka átvételének örömében, ugy érzem, hogy nem-fejeztem ki megfelelő mértékben nagy bámulatomat szülőhazája népe iparmüvészetének és müvészetének ezen a remekmüvén.

Kérem fogadja Ön és továbbitsa forró köszönetemet a gyönyörü ékszer-dobozért és elösmerésemet ezért a nemes gondolatért.

Őszinte tisztelettel
Florence Kling Harding.

Dr. Andrew Cserna
c/o Szabadság
702 Huron Road
Cleveland, O.

És hogy igy gondolkodott, annak közvetlen bizonyitéka az a levél, melynek fotografiai másolatát e sorok között találja az olvasó.

Költekeznek az uj gazdagok

BÉCS, julius 18.—A Klessheim palota fényes berendezését a napokban elárverezték. A palota egyike volt Lajos Viktor osztrák főherceg palotáinak. Az árverés fényes példáját adta annak, hogy micsoda rettenetes papirpénzkészlet van forgalomban mostanában Ausztriában.

Az árverés igen sok millió koronát jövedelmezett és a lapok tudósitásai szerint a vevők csaknem kivétel nélkül ujonnan meggazdagodott bécsiek voltak.

Az árverésre igen sok müértő mükereskedő és mübarát érkezett Bécsbe Franciaországból, Angliából, Amerikából, akik azonban, saját kijelentéseik szerint képtelenek voltak lépést tartani az osztrák uj-gazdagokkal. Az utóbbiak oly könnyedén dobálóztak a milliókkal, mint mások a százasokkal. Számos régi gobelin egymillió—másfélmilliót jövedelmezett.

A nemrég lefutott bécsi derby is azt mutatta, hogy nagyon nagy a pénzbőség az országban. Vagy harmincezer ember nézte végig a versenyt és a totalizatőr-forgalom négy és félmillió koronára rugott.

TÜZ PUSZTITJA A PITTSBURGHI FEGYINTÉZETET

A Western Penitentiary tiz épülete áll lángokban a hirek szerint

A FOGLYOK ZENDÜLÉSE.

A fegyházban jelenleg 1500 fegyencet őriznek.

PITTSBURGH, Pa., julius 18. Az Ohio folyó partján, a régi Allegheny városban levő Western Penitentiary nevü fegyintézet tiz épülete lángokban áll és a város egész tüzoltósága kivonult a veszély lokalizálására.

A fegyintézetben jelenleg 1200—1500 fegyencet őriznek. Egy részüket a szövetségi biróságok itélték el, mig másokat ismét az állami törvényszékek.

Déli tizenkét óra felé egyszerre öt tüzjelzést jelentettek a fegyintézetből. Az a hir terjedt el, hogy a fegyencek fel is lázadtak.

Azonnal kilenc tüzoltósági őrség vonult ki a veszedelem helyére és egyben a rendőrség is nagy erővel vonult ki oda.

A telefon és távirösszeköttetés megszakadt az intézettel. A tüzőrségi jelzések azt mutatták, hogy a jelzéseket a fegyintézet belsejében levő egyik jelzőállomásról adták le.

Ugyanakkor, amikor a tüzjelzés érkezett, a fegyházi tanács egyik tagja, Rook ezredes, azt a telefonértesitést kapta, hogy zendülés ütött ki a fegyházban és hogy a fegyencek gyujtották fel az épületet.

A rendőrség azonnal kordont vont a fegyház körül és a tüzoltóság is külön tüzkordont állittatott fel. Az épülettömbből füst és láng szállott az égnek. Ugylátszott, hogy először a fegyintézeti seprőgyár helyiségei gyulladtak ki.

A megyei sheriff az összes nélkülözhető embereit kiküldötte és a rendőrparancsnok is ujabb segélycsapatokat küldött, mig a fegyintézeti hatóság az összes fegyőröket mozgósitotta.

A japán vélemény megoszlik a lefegyverzés mozgalmáról

A bürokraták ellene vannak, mert angolszász tulsulytól tartanak, mig a liberálisok az ország részvételét követelik.

AGGODALMAK A KORONATANÁCSBAN.

Két jelentős napilap a kérdések nyilt és őszinte tárgyalását követeli.

TOKIO, julius 18. — A japán birodalom közvéleménye két táborra oszlik Harding elnöknek meghivása dolgában arra a konferenciára, amely a fegyverkezés mérsékléséről tanácskozna a távol kelet bonyodalmaival kapcsolatban.

Az egyik tábor, különösen a bürokraták, a konzervativek, attól félnek, hogy az ajánlott konferencia teljesen angol-szász tulsuly jegyében folyna le és esetleg avval végződhetnék, hogy Japán politikai és gazdasági törekvéseit megfojtanák és lehetetlenné tennék Ázsiában. Viszont a másik oldalon ott van a hatalmas liberális csoport, mely azt kivánja, hogy a japán kormány teljes határozottsággal terjessze elő a maga követeléseit, harcoljon azokért, azonban ugyanakkor vegye tekintetbe a mások jogos követeléseit is.

Mindkét tábor megegyezik abban, hogy Japán válságos időknek néz elébe, amikor is nagy tapintatosságra és széles látókörre lesz szükség. Az egyik jól értesült lap szerint a koronatanács tagjai általában meglehetős pesszimizmussal tekintenek a konferencia elé. Szerintük az a körülmény, hogy a konferencián a távoli kelet problémáit is tárgyalni akarják, azt mutatja, hogy Amerika és Anglia között ko-operációs alap létesült, hogy a kérdést a maguk szája ize szerint oldhassák meg. Ugyanesak szerintük ugyanezt bizonyitja az a tény is, hogy a konferenciára Kina is meghivót kapott. Azt állitják, hogy angol és amerikai támogatás mellett Kina egészen bizonyosan oly megoldás érdekében fog sikra szállani, amely az ő érdekének felel meg, ellenben kárára van a japán érdekeknek.

Két nagy elterjedettségü liberális ujság szembeszáll a pesszimistákkal és azt követeli, hogy Japán teljes nyiltsággal tárja elő a maga követeléseit a világ előtt. Az egyik ujság ezt irja:

"Érzékeny, ideges, ideggyenge országgá lettünk. Ha elszigetelve maradtunk, akkor sem kell kétségbeesnünk. A legfontosabb az, hogy megszüntessük a nemzeti félelmet és gyanusitásokat és helyreállitsuk az önbizalmunkat."

A sajtó sokat foglalkozik azzal a kérdéssel is, hogy kik legyenek azok, akik Japánt a konferencián képviselni fogják. Egyesek azt ajánlják, hogy Takashi Hara miniszterelnök vezesse a japán küldöttséget, azonban ennek valószinüleg nagy akadálya lesz az, hogy a miniszterelnök nem tud angolul.

"Az ország sorsa függ ettől a konferenciától", mondja egy másik ujság. "Japánnak rideg vissza kell majd utasitania minden olyan ajánlatot, amely már megszerzett jogainak sérelmével járna és ott kell hagynia a konferenciát, ha a helyzet ezt kivánja meg."

A lap szerint érthetetlen az, hogy Kina hogyan kaphatott meghivást a konferenciára, tekintettel az ország zilált és rendezetlen állapotaira. Nem lehetetlen, hogy Amerika, amelynek Versaillesben nem sikerült gátat vetnie a japán törekvések elé, most ujból megpróbálkozik Kina és Szibéria a világ jövendő piacai, miért is csak természetes, hogy Amerika korlátozni akarja Japánt, amely már megvetette a lábát ezeken a területeken.

A japán ellenzéki pártok vezérei, érezve azt, hogy a washingtoni konferencia végeredményeiben még a versaillesi konferenciánál is sokkalta fontosabb lehet, azt a véleményüket fejezték ki, hogy ebben a kérdésben a pártkereteknek le kell hullaniok és az egész nemzetnek osztatlanul ott kell állania a kormány háta mögött. Már koaliciós kormányról is beszélnek, amely méltóképen képviselné az egész japán közvéleményt.

A szárazság sujtotta orosz földön éhezik a lakosság

A Vossische Zeitung jó forrásból vett értesülései szerint az emberek moszatokkal, füvekkel, gyökerekkel élnek.

HUSZ MILLÓ EMBER ÉHEZIK.

A sujtott vidékek marhaállományát már kipusztitották élelem céljaira.

BERLIN, julius 18. — A Vossische Zeitunghoz igen jó forrásból beérkezett hir szerint Oroszországnak azon a vidékein, amelyet az utóbbi hetekben rettenetes szárazság sujtott, a lakosság az éhhalál küszöbén áll és leginkább füvekkel, gyökerekkel, moszatokkal táplálkozik.

A hir szerint a menekülők ezerszámra érkeznek Moszkvába és Petrográdra és általában a lakosság elmenekül a szélrózsa minden irányban.

A kiszáradt talajon egész kráterek, mélyedések keletkeznek és a források, patakok teljesen kiszáradnak. A fákon elszáradtak a levelek és a beérkezett hirek szerint tüzek keletkeztek, amelyek egész falvakat elpusztitottak.

A marhaállományt már leölték ezeken a vidékeken, azonban a katasztrófa külsegitség nélkül elkerülhetetlen.

A bevándorlási főbiztos már sokkal szelidebb hangon beszél

Wallis szerint nevetséges az, mintha Ellis Islandon nagyarányu lett volna a visszaélés.

NAGY A FELHÁBORODÁS A SZIGETEN.

A tisztviselők tiltakoznak az ellen, hogy panamáztak volna.

NEW YORK, julius 18. — Wallis, a bevándorlási főbiztos, kijelenti, hogy az egyik reggeli ujság hamisan adta vissza az ő kijelentéseit, mikor arról számolt be, hogy a bevándorlási főbiztos szerint évenkint 500,000 dollárt loptak el bizonyos tisztviselők a tapasztalatlan bevándorlóktól.

Az ujságnak a hire nagy indignációt okozott a sziget tisztviselőinek körében, sőt Byron H. Uhl, helyettes főbiztos, hivatalosan is tiltakozott.

— A Szigeten van panama, mondotta a bevándorlási főbiztos, de nem ilyen nagyarányu. Olyat irni, hogy én a panama összegét egy félmillióra tettem volna, egyszerüen nevetséges. Én a tisztviselői karról általában azt hiszem, hogy becsületes és hüséges, mint az acél.

Wallis megismétli egyuttal a vádját, hogy voltak, akik a tapasztalatlan bevándorlóktól pénzt csaltak ki — ezek azonban inkább a nem hivatalos elemek közül kerültek ki.

Wallis továbbra is résen lesz és oda fog hatni, hogy a bünösök napfényre kerüljenek és elvegyék büntetésüket.

FELOSZLOTT A SZILÉZIAI NÉPSZAVAZÓ BIZOTTSÁG.

BERLIN, jul. 18. — A Felső Sziléziába küldött német népszavazási bizottság már feloszlott. A német érdekeket ezentul a népszavazási zónában a "Nép Tanács" képviseli, amely a különböző német politikai pártok és polgári testületek vezető embereiből áll. A Vorwaerts jelentése szerint Felső-Sziléziából 40.000 német költözött el Németországba a lengyel felkelők lázadása óta.

A gyémántnak árai magasak maradnak a szakértő szerint

CHICAGO, julius 18. — A johannesburgi, délafrikai Sir Ernest Oppenheim gyémántnagykereskedő szerint a gyémánt árai állandóan magasan maradnak, még pedig azért, mert a bányák csak megszoritott üzemben dolgoznak.

Szerinte nem igaz, az, mintha a gyémántkereskedelem nagy hasznot hozna. A tényállás az, hogy a haszon kicsi, azonban a forgalom nagy. A londoni szindikátus, amely a világpiacot ellenőrzi, a mult évben ötvenmillió dollár forgalmat bonyolitott le.

Az árak nem fognak lemenni, szerinte, azért, mert a gyémánt bányászata mind költségesebbé válik. Mind mélyebbre kell lehatolni a gyémántok után és a munkabérek is emelkednek. Jelenleg négy nagy vállalat kezében van az ellenőrzés, amelyek együtt a gyémánttrösztöt alkotják.

REVOLVERREL DÖNTÖTTE EL A VITÁT A BÁNYÁSZ.

PINESVILLE, Ky., jul. 18. — A rendőrség letartóztatta John Rooney bányászt, aki Straight Creeken összeveszett Rufus Baker 45 éves üzlettulajdonossal az üzlet megvétele végett való alkudozás közben és lelőtte Bakert a fiával együtt. A 15 éves fiu szörnyethalt, az apa meg valószinüen halálossá váló sérüléssel került kórházba.

TÜZ AZ AKRONI GOODYEAR GUMMIGYÁRBAN.

AKRON, O., jul. 18. — A Goodyear Tire and Rubber Company 2. számu telepén kigyulladt a szénkészlet s 10.000 tonna szénen kivül pusztulással fenyegette a gépházat, amely fölött a szénraktár van. Szerencsére a gyár és a város tüzoltóságának sikerült eloltani a tüzet, mielőtt beszakadhatott volna a szén a gépekre.

SZABADSÁG

The oldest established and largest Hungarian paper in the United States

Thirtieth year. Published daily by
The Szabadság Printing & Publishing Co.
(An Ohio Corporation Dr. Andrew Cserna, President; B. K. Cserna, Sec'y-Treas.)

Founded by: E. T. Kohányi — Alapította: Kohányi Tihamér

DR. ANDREW CSERNA, Editor

Edited and Published at — Szerkesztőség és kiadóhivatal
700—702 Huron Road (P. O. Box 171) Cleveland, O.
Telephone: Bell, Main 3536. Central 1231.

FLÁFIZETÉSI ÁR: Az Egyesült Államokban és Canadában egész évre: $6.00; félévre: $3.00. — Külföldre: egész évre: $10.00; félévre: $5.00. — Cleveland városában egész évre: $8.00; félévre: $4.00. — SUBSCRIPTION RATES: United States and Canada one year: $6.00; half year: $3.00. — Foreign countries: one year: $10.00; half year: $5.00. — Cleveland one year: $8.00; half year: $4.00.

Entered at the Post Office Cleveland, O. and admitted for Transmission through the mails as Second Class Matter.

Eastern Office: **Room 603 Tribune Bldg, 154 Nassau St., New York** — New Yorki irodánk címe:
Üzletvezető: Joseph Horváth, Manager.

A bevándoroltak sajtója

HOGY az idegennyelvü sajtó mily nagy és fontos szolgálatot teljesit Amerikában, azt mindjobban belátják immár ugy a hivatalos, mint a nemhivatalos körök, ugy a hivatott közéleti férfiak, mint a közélet hivatlan kontárjai. Hogy ez a felfogás mind tisztább, mind helyesebb lesz a bevándoroltak sajtójával szemben, azt élénken mutatja az a cikk, amely az egyik legismertebb amerikai folyóiratnak legutóbbi számában jelent meg az ország egyik tekintélyes társadalmi szakértőjének tollából.

Megállapitja a cikkiró, hogy még ma is sokan vannak olyanok, akik felháborodnak akkor, amikor például a vasuton, villanyoson látják, hogy a szomszédjuk olyan ujságot olvas, amelybe ő maga hiába pillant bele. Azt megérteni nem tudja. Mentségükre felhozza azt, hogy a nacionalizmusukat a háboru tüzelte fel ennyire, hogy a háboru hatása az, hogy ezek az emberek egyszerüen bünnek tekintik azt, ha valaki más nyelven olvas, más nyelvet beszél az angolon kivül. Felhozza azt, hogy ennek az érzületnek hatása alatt egyes szélsőséges nyugati államok annak idején alaposan meg akarták nyirbálni az idegennyelvü amerikai sajtó jogait, de sőt King szenátor annyira ment, hogy a hires törvényjavaslatában, amely természetesen nem ment keresztül a kongresszuson, az egész idegennyelvü amerikai sajtót be akarta tiltani.

„Gondolják meg csak ezek az amerikaiak," mondja a cikkiró, "hogy mi volna akkor, ha nekik kellene hirtelen, harmincöt, negyven éves korukban mondjuk az azerbajan, a guyati,, a lengyel, avagy a cseh nyelvet megtanulniok. Képzeljék el, hogy mondjuk egy szép napon ott találnák magukat Csehországban, olyan korban, amikor az ország nyelvének gyors megtanulását már nem remélhetik és a világ folyásáról csak egy ott megjelenő angolnyelvü ujságból értesülhetnének, amelyet a honfitársaik irnak és adnak ki. És gondolják meg, hogy mi lenne akkor, ha a cseh kormány egyszerre csak arra szánná magát, hogy cseheket csinál belőlük olyképen, hogy megtiltja nekik azt, hogy a saját anyanyelvükön olvashassanak."

Az idegennyelvü sajtó feltüzelt ellenségei, mondja a cikkiró, körülbelül ugy gondolkoznak, mint azok, a kik azt mondják, hogy el kell venni a gyerekektől az uszóhólyagokat, mert ezek használata mellett sohasem tanulnak meg uszni. Ilyeneknek tekintik ők az idegennyelvü amerikai sajtót. Uszóhólyagnak, amely megakasztja a bevándorlót abban, hogy nekivágjon az angol nyelvtengernek. Már pedig, mondja, a tényállás az, hogy akkor, ha elveszik a bevándorolttól az alkalmat a saját anyanyelvén való hirszolgálattól, egyben megfosztják a lehetőségétől annak, hogy egyáltalán kapjon hireket akár a régi hazája, akár pedig Amerika felől.

Kétségtelen az, mondja a cikk, hogy az amerikai kormánynak van a legnagyobb szüksége az idegennyelvü sajtóra. Az egyik legjobb eszköze ez annak, hogy a bevándoroltak az ország testébe, az ország vérébe felszivhatók legyenek, amennyiben megismertetik a bevándorolttal a törvényeket és e mellett hü tükörképét adják annak is, hogy mi is megy tulajdonképen végbe az ország idegennyelvü népének a lelkében.

Ebből a szempontból nézve a dolgokat, a cikkiró felhozza az egyik idegennyelvü lapnak egy vezércikkét, amely hiven bizonyitja a bevándorlottnak végtelen bizalmát az országgal, annak felfogásával szemben még akkor is, amikor e felfogással ellenkező áramlatok hatásától kell félnie.

"Kihez forduljunk mi", mondja a cikk, "más országok másnyelvü szülöttei? A fanatikusokhoz talán, akik elvonták tőlünk az ital borunkat, az egyedüli élvezetünket a fárasztó napi munka után? Azokhoz, akik be akarják zárni előttünk a kaput, miután felszántottuk a földjeiket, feltörtük az erdeiket, feltártuk a bányáikat, felépitettük a házaikat? Máshoz nem fordulhatunk, csakis az ország szabad közvéleményéhez. Ez a közvélemény a maga idejében és a dolgok természetes folyásaképen győzni fog a kisebbségek fanatizmusa felett, akik a saját véleményüket akarják ráerőszakolni a nagy, a szabad, a szabadsághoz szokott amerikai családra. Mi bizunk az eszmék eme tisztulásában és várunk rája rendithetetlen türelemmel."

Ehhez, mondja a cikkiró, Amerika csak az Ament teheti hozzá, abban a reményben, hogy a leghangosabbak is ezek után arra fognak törekedni, hogy az eszmék tisztázódása mihamarább elkövetkezzék.

OBREGON KEGYELMET KÉR A POLITIKAI BÜNÖSÖKNEK.

NOGALES, Mexico, jul. 18. — A fővárosból érkezett jelentés szerint Obregon elnök jóváhagyás végett a szövetségi kongresszus elé terjesztett egy kiáltványt, amelyben szeptember 15-dikére kegyelmet igér Mexico függetlenségének századik évfordulója alkalmából az összes politikai elitélteknek, vádlottaknak és üldözötteknek.

NAGY TÜZ EGY NEW YORKI SAJTGYÁRBAN.

NEW YORK, jul. 18. — A Phoenix Cheese Company Greenwich streeti sajt gyárában tüz támadt. A hütőházban a különféle gázok olyan fojtó füstöt árasztottak, hogy a tüzoltók kénytelenek voltak felváltva küzdeni a lángokkal. Ötven tüzoltót igy is kórházba kellett szállitani. Az anyagi kárt egy millió dollárra becsülik.

Jó gyors a kiszolgálás

A berlini rendőrségen.

A berlini közbiztonsági viszonyok javitására érdekes ujitást hozott be az ottani telefon- és rendőigazgatóság. A telefonközpontok legnagyobb részét olyan külön készülékkel szerelték föl, mely közvetlen kapcsolatot tud létesiteni a rendőrszobákkal. Baj esetén, — ha betörő jár a lakásban, ha valakit otthon vagy az utcán megtámadnak, vagy ha akármily, olyan eset adódik, melyben sürgős rendőri segitségre van szükség, — a telefonközpont pillanatok alatt összeköttetést létesit a segitségért folyamodó félnek lakásához legközelebb eső rendőrszobával és perceken belül a rendőrség autón ott terem a helyszinén.

Az eljárás módja a következő: A bajban levő fél telefonon a szokásos módon hivja a telefonközpontot. Mihelyt a központ jelentkezik, csak annyit kiált be a beszélőkagylóba:

— Rendőrt!

A telefonkezelőnő erre a felhivó félnek telefonját — a központi külön kapcsológészülék segitségével — nyomban összeköti azzal a rendőr szobával, mely a hivó telefon hoz legközelebb esik. Amikor a rendőrőrszoba jelentkezik, a félnek gyorsan, pontosan csak a következőket kell bemondani: utcát, házszámot, emeletet, ajtót, nevét és a telefonszámot, ahonnan beszél. Ezt lehetően tisztán, érthetően, szabatosan kell bemondania. A kagylót azután visszaakasztja helyére és — ha lakásán van a baj — lehetőleg oly szobában tartózkodik, melynek ablaka az utcára nyilik. A rendőrség autón perceken belül ott terem a helyszinén.

Ha a bajban lévő fél a körülmények folytán nincsen abban a helyzetben, hogy mindezeket az adatokat maga a telefonba bemondhassa, akkor legalább a jelentkező telefonközpontnak kell a vészkiáltást odakiáltani, csak annyit, hogy: — "Rendőrt!" — A telefonközpont kapcsolja az őrszobát s ebben az esetben az inspekciós rendőr a telefonközpont utján állapitja meg, hogy melyik telefonállomásról hangzott a vészkiáltás s hol, merre van az a telefon. Ezen az alapon igyekszik aztán a helyszinére jutni.

Berlinben nem csupán két telefonközpont van, hanem van vagy 30—40. Ezek közül eddig huszonhárom központ van felszerelve a rendőrségi vészhivó készülékkel. Az elmult hónapban egyetlen központ nyolc ilyen vészkiáltás esetében perceken belül juttatta rendőri segitséghez a bajban levő hivó felet. Egy-két esetben a vészkiáltás nem vált be, mert a hivó fél ugy látszik annyira meg volt rémülve, hogy szavát nem lehetett jól megérteni. A telefonos vészapparátus este tiz órától reggel hét óráig működik.

TOM GIBBONS ÉS CARPENTIER MÉRKÖZÉSE.

NEW YORK, jul. 18. — A st. pauli nehézsulyu boxoló, Tom Gibbons mérkőzik meg legközelebb Georges Carpentierrel, a Dempsey által legyőzött francia bajnokkal. A mérkőzést vagy a Jersey Cityben felállitott nagy arenában, vagy pedig a Madison Square Gardenben tartják meg. Sulyuknak 175 fontnak vagy kevesebbnek kell lenni: Gibbons 60.000 dollárt kér, Carpentier azonban aligha elégszik meg ennyivel.

LEGJOBB KORONA BEFEKTETÉS
BUDAPEST SZÉKESFŐVÁROS KÖLCSÖNKÖTVÉNYEI
Biztos, magas évi kamatozás.
Kétféle kamatozásu kölcsönkötvény van
4½% ára 1000 K. $3.75
6% ára 1000 K. $4.85
Ez az ajánlatunk visszavonásig érvényes.
KISS EMIL bankár
133 Second Ave., New York.
611

"Urihölgyek," akik a gyilkosokat megtisztelik

Vizgyógyintézetbe a hisztériásokkal.

Egy Landu nevü francia Prisban már régóta börtönben ül és várja a büntárgyalást, ami elé azért kerül, mert a menyasszonyai közül nem kevesebbet, mint tizennégyet, meggyilkolt. Mialatt a kéjgyilkos a börtönben senyved, hisztériás asszonyok valósággal elárasztják levelekkel, amelyekben a szimpátiájukról biztositják.

Az ember megdöbbenve áll meg a nőknek ekkora eltévelygése felett. Ne higyje azonban valaki, hogy Landunak és asszonyainak az esete példátlan a kriminológia történetében. Sőt. Statisztikai adat, hogy minél nagyobb a büneset, annál több a hisztériás nőktől származó levél.

Huszonöt esztendővel ezelőtt Philadelphiában is volt egy ilyen kékszakáll, aki a nőkön kivül rengeteg férfit is meggyilkolt — előbb azonban bekollektálta a biztositási összeget. Kivégzése előtt a "hölgyek" valósággal elárasztották áradozó levelekkel.

Azután itt volt ama kedves Johann Hoch, akit büneinek tömege miatt Chicagóban 1906-ban végeztek ki, aki tizenkét esztendő alatt huszonötször nősült és valamennyi feleségét meggyilkolta. Egy asszony — akinek a vallomása alapján tulajdonképen halálra itélték, akinek a nővére volt Hoch utolsó felesége — a siralomházba pecsenyét, bort, süteményt hozott a gazembernek s a csodálattól és szerelemtől tágra nyilt szemmel bámulta a jómadarat. Igy számolnak be legalább is az egykoru krónikák.

Ezek közül a hölgyek közül — akik, szintén a statisztika adatai szerint — gazdagok, vagy legalább is jómódúak, hány volna olyan aki képes lenne a szegényeken segiteni, hány volna, aki a temploma számára adakozna, ha ugyan tartoznék egyházhoz, hány van, aki az ápolónőket segitené, akik a babyket látogatják a meleg időben?

Ezek az asszonyok betegek és tulajdonképen nem is lenne szabad itéletet mondanunk felettük. Ezek betegek, akiket hidegvizgyógyintézetbe kellene helyezni.

Mikor a néger cseléd automobilozik

A gyorshajtásért letartóztatott cseléd.

Ki meri azt állitani, hogy Amerikában a cselérnek rossz dolga van. Az csak nyujtsa fel az ujját, majd felelünk neki szép tanulságos történettel, ami különben itt következik.

Cora Spaulding, egy harminchárom éves néger nő, New Yorkban lakik. A foglalkozása cseléd. Az egyik szinmüvésznőnek a cselédje. És hozzá milyen cselédje!

Corát tegnap letartóztatták. Gyorshajtás miatt tartóztatták le. Igen, Cora gyorsan hajtott, automobilt, még pedig a saját automobiljét, nem is olyan egyszerü kis kocsit, egy ötezer dolláros masinát, bizony.

Hogy mért hajtott gyorsan?

—Hozzá vagyok szokva, mondotta a birónak, hogy a söfförőm hajtsa a kocsit, de a csirkefogó elment valahová, hát képtelen voltam magam a kocsit hajtani.

Erre elitélték huszonöt dollár pénzbirságra.

Hogy a jóisten áldja meg derék társadalmi berendezkedésünket, amely megengedi, hogy emberek éhenhaljanak, ugyanakkor pedig Cora, néger trampli cseléd a saját automobiljét hajtsa.

Oft találjuk a nőket mindenféle munkában

Igen beszédes statisztikai adatok.

A statisztikai hivatal most kiadott jelentése szerint a nők immár ott vannak a legnehezebb kézimunkában is, de sőt most már a farmokon is nagyban dolgoznak.

Jelenleg 261,533 női farmmunkás van az Egyesült Államokban, szemben 6,448,366 férfimunkással, mig a nők az amerikai farmok 4.8 százalékát birják tulajdonul.

A különböző államokban különbözőképpen oszlik meg a női farmtulajdonosoknak az arányszáma. A legkisebb Nebraskában, 1.9, mig a legnagyobb, 7.2, Rhode Island államban.

A női frammunkások száma tizezernél több Mississippi, Alabama, Texas, Georgia, North Carolina, South Carolina, Kentucky, Tennessee, Arkansas, Virginia államokban.

6,186,813 férfi farmer közül 3,737,326 a saját farmján dolgozik, 67,726 manager és 2,281,725 bérlő.

A női farmerek közül 187,769 farmtulajdonos, 763 manager, 73,021 bérlő. 1920-ban az összes férfi farmerek 60.4 százaléka volt farmtulajdonos, 1.1 százaléka manager és 38.5 százaléka bérlő, mig a női farmereknek 71.8 százaléka tulajdonos, 0.3 százaléka manager és 27.9 százaléka bérlő.

Január elsején az Egyesült Államokban összesen 955,676,545 aker terület volt müvelés alatt. Ebből több mint 929 millió aker férfi farmerek müvelése alatt állott az adatok szerint.

A nők által munkált farmterületek arányszáma a legnagyobb Texasban, ahol több, mint kétmillió aker, Georgiában 945,116 aker, Mississippiben 931,103 aker, Alabamában 919,318 aker, Montana 908,721 aker, Missouri 816,310 aker és Kentucky 802,110 aker.

Gumit rág ma mindenki

Ötvenhét esztendővel ezelőtt egy brooklyni fogorvos irodájában egy öreg indián üldögélt. Beható beszélgetést folytatott az öreg indián a fogorvossal. A fogorvos sokat gondolkozott azon, hogyan lehetne kitalálni valami uj anyagot, amiből hamis fogat lehetne készniteni?

Mialatt beszélt, az öreg indián, egy öreg mexicoi indián, néha-néha elővett valami anyagot a zsebéből, azt beletette a szájába és nagy élvezettel rágicsálta.

Ott volt a szobában a fogorvos kisfia is, s mint afféle gyerek, érdeklődve szemlélte, mit ehet a bácsi? És az arcára határozottan kiült nemcsak az érdeklődés, de a kivánság is.

Az öreg indián kedveskedni akart a gyereknek és adott neki egy darabot ama anyagból ami a zsebében volt.

A gyerek is nagy élvezettel rágta. Nagy élvezettel, mert lehet-e ennél nagyobb élvezet — az anyag nem vesztett az izéből semmit és mindig ugyanakkora maradt!

Az anyag megédesitett gumi volt.

A fogorvos Dr. Thomas Adams, az öreg indián pedig Antonia de Lopez Santa Anna, a mexicoi forradalmár, a ki akkor számüzetésben élt Amerikában.

Dr. Thomas kisfiának a kivánesisága vetette meg alapját Amerika egyik legnagyobb iparágának. Mert ez a gumirágás megkapta a fogorvos érdeklődését és meglátta benne a nagyszerü üzletet. Ő volt az első, aki csuinggum gyárat alapitott.

Ma már negyven van az Egyesült Államokban és évenkint átlagban 2,000,000,000 csomaggal adnak el belőle.

A csuinggumból befolyt összegből átlagban egy dollár esik az Egyesült Államok minden lakosára.

A háboru alatt Amerika népszerüsitette a rágógumit a külföldön is. S annyira népszerü lett, hogy ma már egyike a legnagyobb export cikkeknek. Mint ahogy annak idején Adams felfedezte a csuinggumot, ugy fedezték fel most benne a legjobb exportcikkek egyikét.

Franciaországba, Olaszországba igen nagy mennyiségben szállitják és azt mondják a gyárosok, hogy a kereslet érte egyre nagyobb lesz. Különösen Párisban szeretik nagyon a "shooing gömm"-ot, s amit a párisiak megszeretnek, annak népszerünek kell lenni.

Hogy Amerikában körülbelül négyszázötven percenttel emelkedett a rágógumi fogyasztás, az a szárazságnak köszönhető. Mikor ittak az emberek, nem rágtak annyi gumit, mint most — mikor még többet isznak.

Segitenek a veteránon

Uncle Sam nem felejt.

Dacára annak, hogy a Szenátus ideiglenesen elvetette a bónuszról szóló törvényjavaslatot, nem lehet azt mondani, hogy az Egyesült Államok nem gondoskodik a munkaképtelenné vált veteránokról, a sebesültekről, a betegekről.

Igaz, hogy eleget ezen a téren nem tesznek, a kezdet azonban elég szépnek mondható.

Harding elnök pontosan körvonalazta, mit tett az Egyesült Államok kormánya ebben az irányban s mit akar még tenni.

A közönség eddig mást, mint erős kritikát nem hallott arról, hogy a kormány miként bánik a beteg és sebesült veteránokkal. A közönség eddig csak azt hallotta, hogy a kórházi felszerelések elégtelenek, hogy a fog lalkozásokra előkészitő iskolák felszerelése gyenge, hogy a biztositási dijak kifizetése körül bajok vannak, szóval, az amerikai polgárokba lassan-lassan bele dolgozták azt a hitet, hogy Uncle Sam háládatlan a katonáival szemben, akik megnyerték számára a háborut.

Erről a tárgyról nagyon sokat beszéltek: "könnyelmüen beszéltek" — mint a hogy az elnök magát kifejezi. Mindaz, amit eddig beszéltek és irtak, nagy igazságtalanság a kormányra nézve. Az elnök kijelentése a dolgokat egészen más világitásba helyezi s mikor elismeri, hogy vannak még dolgok, amelyek javitásra szorulnak, egyuttal rámutat azokra az eredményekre is, amelyeket a kormány ezen a téren elért.

A hálátlanság és elhanyagolás vádja nem állhat meg az amerikai kormánnyal szemben.

Sok keserü szó hangzott el a War Risk Bureau ellen. Az elnök beszámolója azonban a következő adatokat helyezi éles megvilágitásba: ez év julius hetedikéig összesen 813,442 követelés érkezett be biztositásért és kárpótlásért, a miből eddig már 747,786 esetet elintéztek. Ami más szóval annyit jelent, hogy eddig hadi biztositás fejében 471,946,762 dollárt kifizettek.

Mikor a Bureaut áprilisban reorganizálták, 200,000 elintézet len eset volt — most 70,000 elintézetlen eset van.

887,614 esetben kértek orvosi vizsgálatot. Csak 14,000 esetben nem adták meg ezt.

26,237 esetben helyeztek el beteg katonákat a kormány által fenntartott kórházakban, e pillanatban pelig 6000 üres ágy van a kormány által fenntartott kórházakban.

Harding elnök a jelentésében — amiből minden pártatlan szemlélő levonhatja a tanulságot, amely egyáltalán nem lesujtó, — beszámol a továbbképző, vagy mesterségekre képesitő iskolákról is.

E szerint 84,020 ember jelentkezett tanulásra — akiket ki is tanitottak. Az összes jelentkezők száma pedig 107,824 volt. 75,812 volt olyan, aki nem kapott ugyan fizetést, ellenben az ellátásáról és a tandijáról a kormány gondoskodott.

Hogy az iskolák milyen eredményesen müködtek, azt semmi se igazolja jobban annál a 4000 teljesen összeroncsolt katonánál, a kiknek most munkájuk van, olyan, amiből fenntarthatják magukat. Ezek az emberek a háboru előtt átlagban évenkint 1,051 dollárt kerestek, most pedig átlagban egy esztendőben 1,554 dollárt keresnek.

Igaza van Harding elnöknek, mikor rámutat arra, hogy a kormány részéről ninesen hálátlanság, vagy elhanyagolás a haza védelmezőivel szemben. Az elnök párharca hi mindenkit, aki ebben kételkedik.

És erősebb fegyvert nem találhatott volna magának ezeknél az adatoknál.

A HERCEGURNAK LEGNAGYOBBIK SZENVEDÉLYE

Egy francia herceg, dacára a gazdagságának csak gyalogolni szeret.

PÁRISBÓL DEAUVILLEBE.

Ugy azonban érdemes gyalogolni, mint a herceg.

PÁRIS, julius 18. — Decazes hercegnek van Franciaországban az egyik legnagyobb versenyistállója. Van neki ezenkivül egy gőzyachtja és több automobilja. S még ezenkivül van neki nagy csomó földje a frankok földjén. És mégis: van a hercegben valami a primitiv emberből. Nagyon szeret gyalog járni.

Ezt a szenvedélyt bizonyos emberek gyengeségnek tartják s tekintettel arra, hogy egy hercegről van szó, kedves gyengeségnek minősitik. A napokban valaki megkérdezte a herceget, mikor követi a társaságot, amely most olyan nagy számban tódul a világ legelegánsabb fürdőhelyére, Deauvillebe.

— Ó, felelte a herceg, rövidesen én is lemegyek.

— Vasuton jön, vagy automobilon?

— Nem. Gyalog megyek.

— Gyalog?!

— Igen!

— Fogadok önnel, hereeg, hogy nem teszi meg ezt az utat gyalog. Fogadok önnel negyvenezer frankba!

— Tartom.

Páristól Deauvilleig az ut százhatvan mértföld, S a herceg ezenkivül még kötötte magát ahhoz is, hogy az utat nyolc napon belül teszi meg.

A herceg husz mértföldet akar naponkint megtenni. Öt órát akar naponkint gyalogolni, minden órában négy mértföldet akar megtenni. Persze, minden szükségessel nagyszerüen felszerelte magát.

Tekintettel arra, hogy a szálloda szisztema még nem olyan kifejlett Franciaországban, mint az Egyesült Államokban s ennek következtében a herceg nem számithat arra, hogy egy herceghez megfelelő éjjeli szállása lehet, ugy intézkedett, hogy minden gyalogló nap végén, a husz mértföld végén egy előkelő limousin várakozzék rája.

Igy már tán érdemes egy kicsit gyalogolni.

Fogadni mernénk ezekután, hogy a herceg megnyeri a fogadást!

AGYONLÖTTE A VETÉLYTÁRSÁT S ÖNMAGÁT.

HANOVER, Pa., jul. 18. — 39 éves Samuel Bowman elrejtőzött Ira Fichlberger és neje házában s amidőn a leányuk, Mrs. Minnie Resp 27 éves özvegyasszony az udvarlójával, a 26 éves Eamnuel M. Rohrbaugh gal hazatért, kétcsövü puskával tüzelni kezdett rájuk. Rohrbaugh oly sulyosan megsebesült, hogy hét óra mulva meghalt. Mrs. Resp szintén megsebesült, de remény van életbenmaradására.

Bowman elmenekült. Hazatért szüleinek a házához, ott levelet irt s azután kiment a csürhöz s ott egy körtefára felakasztotta magát. Mielőtt a széket kirugta volna maga alól, háromszor mellbelőtte magát egy revelverrel.

Bowman hátrahagyott levele igy szól:

"Apám és anyám! A csürmögött megtalálják holttestemet a körtefa alatt. Kérem temettessenek el a Dubbs templom mellé. Samuel."

Olcsón Biztosan Gyorsan

küldjük pénzét Magyarország bármely részébe.

HAJÓJEGYEK

Közjegyzői ügyek

American Union Bank
NÉMETH JÁNOS elnök
Főüzlet: 10 E. 22 St., 1597—2nd Ave
Fióküzlet: NEW YORK CITY.
áll

A "Nemet Gyógyintézet" Orvosi Tanácsadója

Az "ÉLETMENTŐ" cimü orvosi tanácsadó, mely a NÉMET GYÓGYINTÉZET" (684 Union Ave. New York.) tulajdonában jelenik meg, minden tekintetben megfelel rendeltetésének. Ha valamelyik szenvedő kétségben van az iránt, vajjon egészségi állapota orvosi beavatkozást igényel-e vagy sem, nincs biztosabb mód, minthogy ama tanácsadó könyv tartalmával megismerkedjék. Megtalál benne mindent, a mi az egészség megóvására vonatkozik s miképen nyerjen lelkiismeretes orvosi tanácsot. Innen van az, hogy eme könyv ma majdnem minden magyar háztartásban található. 167

Arfolyam jegyzések

Pénzküldésekért Postautalvánnyal

1000 magyar korona	$ 3.80
1000 osztrák korona	$ 1.70
1000 csehoslovák korona	$13.60
1000 jugoszláv korona	$ 6.70
1000 román lei	$14.50

Árkedvezmény nagyobb összegeknél.
Irjon költségjegyzékért.
HAJÓJEGYEK AZ ÖSSZES VONALAKRA.
Utlevélről és konzuli láttamozásról, valamint podgyászáról gondoskodunk.
Magyar Amerikai Bankház
S. DE VITA
Az Állami Bankdepartment ellenőrzése alatt.
2105 First Ave. New York.
Cor. 108th St.
— Vasárnap zárva van. —
Dept. B. kcs

14 NAP ALATT
otthon van a falujában, ha tőlünk veszi meg a
HAJÓJEGYET
a legnagyobb Express-hajókra
OCEANIA CO.
OLASZ A. FERENCZ,
306 East 13th Street,
NEW YORK CITY
kcs

Ez a VALÓDI KARD-védjegyes PETŐFI SÁNDOR HOSSZURA VÁGOTT Pipa Dohány

ÉRTÉKES AJÁNDÉK-SZELVÉNY MINDEN CSOMABAN.

F. WECHSLER & SONS PERTH AMBOY N. J.

161, 7, 73

MI KIGYÓGYITJUK FEJFÁJÁSÁBÓL.

Vizsgáltassa meg szemeit s mi ellátjuk a megfelelő szemüveggel.

H. Miller & Son
ÉKSZERÉSZ ÉS LÁTSZERÉSZ
2832 Lorain Avenue,
Cleveland, O.
k. áll.

MINDEN PÉNZKÜLDÉSI, HAZAUTAZÁSI ÉS ÓHAZAI ÜGYBEN

a legteljesebb bizalommal ide forduljon. Itt lelkiismeretesen, tisztességesen s becsületesen szolgálják ki. Az amerikai magyarság zöme ismeri e bankházat, mint egyik legrégibb és legmeghittebb barátját, jóakaróját és tanácsadóját.

Minden néven nevezendő ügyével a saját jól felfogott érdekében erre a cimre forduljon:

RUTTKAY JENŐ
BANKHÁZA
106 AVE .B, NEW YORK, N. Y.

csón
Biztosan
Gyorsan
jük pénzét Magyar-
g bármely részébe.
JÓJEGYEK
zjegyzői ügyek
rican Union Bank
METH JÁNOS elnök
üzlet: Fióküzlet:
22 St., 1597—2nd Ave
NEW YORK CITY.
áll

ellbelőtte magát egy re-
el.
man hátrahagyott levele
ól:
ám és anyám! A csür
megtalálják holttestemet
efa alatt. Kérem temet-
k él a Dubbs templom
Samuel."

emet Gyógyintézet"
vosi Tanácsadója

"ÉLETMENTŐ" cimű orvosi
adó, mely a NÉMET GYÓGY-
ET" (684 Union Ave. New
tulajdonában jelenik meg,
tekintetben megfelel rendel-
ek. Ha valamelyik szenvedő
ben van az iránt, vajjon egész
lapota orvosi beavatkozást
l-e vagy sem, nincs biztosabb
inthogy ama tanácsadó könyv
ával megismerkedjék. Meg-
enne mindent, a mi az egész-
egóvására vonatkozik s miké-
yerjen lelkiismeretes orvos
ot. Innen van az, hogy eme
ma majdnem minden magyar
tásban található. 167

Árfolyam jegyzések
énzküldésekért Postautal-
ványnal
magyar korona ____ $ 3.80
osztrák korona ____ $ 1.70
csehszlovák korona $13.60
jugoszláv korona ___ $ 6.70
román lei _______ $14.50
kedvezmény nagyobb
összegeknél.
Irjon költségjegyzékért.
HAJÓJEGYEK AZ ÖSSZES
VONALAKRA.
vélről és konzuli láttamozás-
ól, valamint podgyászáról
gondoskodunk.
Magyar Amerikai
Bankház
S. DE VITA
z Állami Bankdepartment
ellenőrzése alatt.
5 First Ave. New York.
Cor. 108th St.
Vasárnap zárva van.
pt. B. kcz

4 NAP ALATT
otthon van a falujában,
ha tőlünk veszi meg a
HAJÓJEGYET
legnagyobb Express-hajókra
OCEANIA CO.
OLASZ A. FERENCZ,
06 East 13th Street,
NEW YORK CITY
k e z

z a
ALÓDI
KARD-
édjegyes
ETŐFI
SÁNDOR
SSZURA VÁGOTT
Pipa Dohány
RTÉKES AJÁNDÉK-
SZELVÉNY
NDEN CSOMAGBAN.
WECHSLER
& SONS
PERTH AMBOY
N. J.
161, 7, 73

SI, HAZAUTAZÁSI
ÜGYBEN
forduljon. Itt lelkiismere-
etesen szolgálják ki. Az
neri e bankházat, mint
bb barátját, jóakaróját és
ügyével a saját jól felfo-
forduljon:
Y JENŐ
ZA
NEW YORK, N. Y.

Történet egy sziciliai asszonyról, aki nem ijed meg az árnyékától

Mrs. Brunanonti és férje szomoru története, amely azonban vidáman végződik.

A NŐ ÉS A TAXICAB.

Aki élelmességre megtanitja az amerikai rendőrséget.

Mrs. Joseph Brunanonti csak egy napig van az Egyesült Államokban, de egyáltalán nem lehet azt mondani, hogy az élelmességet itt fogja megtanulni.

Megvagyunk róla győződve, hogy Mrs. Brunanontinak az Egyesült Államok már csak nagyon keveset tanithat.

Mrs. Brunanonti az első szereplésével a new yorki rendőrségnek is példát adott arra, hogyan kell bizonyitékot szerezni egy gonosztevővel szemben.

De tartsunk sorrendet.

Mrs. Brunanontit és az urát tegnap reggel eresztették el Ellis Islandról. A 25-dik uteai piernél tették őket partra.

Kiléptek szabad Amerika földjére és körülnéztek. Körülnézték és szemük megakadt az elkerülhetetlen taxin. Brunanontiné és az ura még soha életükben nem ültek taxin. Ennek következtében nagy örömmel szálltak bele, mikor a soffőr — szép egyenruhában és sapkában — beültette őket.

A soffőrt, mint utólag kiderült, Bennie De Vorenak hivják és a Perry streeten lakik. Vagy lakott. Mert most a Tombs ban lakik.

De tartsunk sorrendet.

Bennie beemelte sziciliai ismerőseinket a taxicabbe, azután kétszer körülvitte őket a blokkon, megállt és kijelentette, hogy felebarátaink 15 dollárral tartoznak neki.

— Hazugság, mondotta Signora Brunanonti hazája zengzetes nyelvén.

A férje azonban másként vélekedett:

— Fizesd ki a hivatalnok urat, szólott, miközben tisztelettel nézte Bennie egyenruháját. Először is, az utazás nagyszerü volt, megéri ezt a csekélységet, másodszor, tudod, hogy a hatóságokkal nem jó ellenkezni.

Mialatt ily szépen beszélt, Bennie, aki persze nem tud olaszul, kihajolt a gépből és leszakitotta Mme. Brunanonti nyakáról a nyakláncot. Gondolta a derék Bennie, most már ugyis mindegy, ezek annyira palik, hogy nem minden bokorban terem másuk, ennek következtében mindent elviszek, ami nincsen odaszegezve.

Nem számolt azonban Brunanontiné erélyével és temperamentumával. Frau Brunanonti ugyanis elkezdett verekedni Bennievel és olyan formát mutatott, hogy Tommy Gibbons óta Bennie olyat nem látott.

A verekedésnek az lett a vége, hogy Brunanontiné Bennie nadrágjának egy tekintélyes s hogy ugy mondjuk, nélkülözhetetlen részét elragadta. Bennie jobbnak látta a menekülést és otthagyva taxit, nadrágot, elszaladt.

Mrs. Brunanonti bement a legközelebbi rendőrállomásra és ott tolmács segitségével előadta az esetet. Bennie, szerencsétlenségére, ugyanabba a rendőrállomásba tévedt be, azzal, hogy valahol elveszitette a taxicabjét, keressék meg neki.

Mint mondottuk, Bennienek pechje volt, e pech abban kulminált, hogy Mrs. Brunanonti nyakon ragadta őt és a hiányzó nadrág darabot oda illesztette, ahonnét hiányzott.

Azóta van Bennie a Tombsban.

Mrs. Brunanonti és férje pedig most arra készülnek, hogy elutazzanak farmereknek Pennsylvániába.

MAGYARÁZZÁK A BOLSHEVIKEK ATAKTIKÁJUKAT

Vorovsky, a szoviet római képviselője nyilatkozatot adott ki.

IDŐT AKARNAK NYERNI.

Alkudoznak, de az nem jelent rendszerváltoztatást.

RÓMA, julius 18. — Vorovsky, az itteni orosz bolshevik misszió vezetője érdekes és megvilágitó nyilatkozatot adott ki azzal kapcsolatban, hogy az orosz szoviet kormány, mint tudjuk, alkudozásokba lépett a kapitalistákkal és mindenféle kedvezményeket igért nekik. Vorovsky szerint ez nem jelent rendszerváltozást. Mondta többek között:

"A bolshevizmus alapelvei nem válitoztak legcsekélyebbet sem, amióta az eszme Oroszországban diadalra jutott. A taktika természetesen változik az idők követelményeihez képest és állandóan változni fog. Ilyképen a háboru által okozott közgazdasági nehézségek arra kényszeritették a szoviet kormányt hogy egyezkedéseket kezdjen a nyugat kapitalistáival ideiglenes kedvezmények alapján s, hogy ideiglenesen megszüntesse azokat a korlátozásokat, amelyeket a kereskedelemre és az iparra kiszabott. Ez az egész.

A szoviet misszió feje különösen kiemeli az állapotok ideiglenes jellegét és sejttetni engedi azt, hogy a szoviet kormánynak más célja nincsen, mint az, hogy időt nyerjen és fegyverszünetet a burzsoázia elleni harcban. Ezt Lenin szükségesnek tartja azért, hogy uj támadásra gyüjthessen erőt a civilizáció ellen.

Arra a kérdésre, hogy az angolokkal kötött kereskedelmi egyezmény hozott-e változásokat, Vorovsky ezeket mondotta:

"Az egyezmény sokkalta ujabb keletü, semhogy a hatásai már érezhetők lehetnének. Ezideig a hatása csak abban nyilvánult meg, hogy megszüntette az élelmiszerhiányt Petrográdon."

A beszélgetés során Vorovsky később azt is sejttetni engedte, mikép a szoviet kormány még mindig reméli azt, hogy érintkezésbe léphet kereskedelmileg Franciaországgal és esetleg Amerikával is. Azonban ezek az egyezmények, mondotta, csakis oly alapon képzelhetők el, hogy beleszólás nincsen a belső dolgokba. Amig ez az egyezmény létre nem jön, addig a szovietkormány nem kezeskedhetik az amerikai kereskedők személyi és vagyoni biztonságáért.

A japán trónörökös vizitje a katholikusok fejénél

A japán trónörökös meglátogatta a római pápát, aki őt nagyon szivesen fogadta.

AJÁNDÉKOKAT ADTAK EGYMÁSNAK.

Gasparri bibornok, pápai külügyminiszter adta vissza a vizitet.

RÓMA, julius 18. — Hirohito japán trónörökös, ma reggel, miután a históriai nevezetességü épületeket mind meglátogatta az örökvárosban, elment a Vatikánba, ahol a pápa magánkihallgatáson fogadta. A pápa és a japán trónörökös nagyon barátságosan elbeszélgettek egymással s a beszélgetés alatt kölcsönösen megajándékozták egymást.

A trónörökös tolmácsolta a császárnak, Yoshihitonak az üzenetét, amely a pápának hosszu és kedvező életet kiván. A pápa köszönetének és örömének adott kifejezést az üzenet felett.

A nap folyamán Gasparri bibornok, a pápai külügyminiszter, a pápa megbizásából és nevében, visszaadta a trónörökösnek a látogatást az Altieri palotában.

A Jean d'Arc szobra ismét a régi helyén van

Rheimsben visszahelyezték régi helyére az Orleansi Szüz szobrát.

ÜNNEPSÉG RHEIMSBEN.

A háboru alatt a szobrot elszállitották.

PÁRIS, julius 18. — A háboru alatt a francia kormány szükségesnek itélte, hogy Rheimsből, a székesegyház előtt levő térről elvitesse Jean d'Arc szobrát, tartott ugyanis tőle, hogy a németek ágyui majd a szoborban is olyan károkat fognak okozni, mint a történelmi nevezetességü templomban.

Tizenhetedikén az Orleansi Szüz szobrát, fényes ceremóniák közepette, visszahelyezték a talapzatára. Az ünnepséget a volt költő-katonák szervezete rendezte. Diszelnöke Lucon kardinális, Rheims érseke volt.

Azért választották julius 17-dikét az ünnepség megtartására, mert 1429 julius 17-dikén vezette az Orleansi Szüz Hetedik Károlyt a Rheimsi székesegyházba, hogy ott megkoronázzák. Jean d'Arc addigra Franciaország nagyrészét segitett felszabaditani az angol járom alól.

A franciáknál szokás volt, hogy uralkodóikat a rheimsi templomban koronázták meg. Azt a koronázást, amely nem a katedrálisban folyt le, nem tartották érvényesnek.

Érdekes különben, hogy ama julius 17-dike, mikor az Orleansi Szüz Hetedik Károlyt a katedrálisba vezette, szintén vasárnapra esett.

Európába és vissza

SOK honfitársunk szeretne hazautazni a szülőhazába, de attól fél, hogy az uj bevándorlási törvény következtében nem térhet vissza Amerikába. Erre vonatkozólag nagyon sok kérdezősködést kaptunk és hogy minden érdeklődőnek egyszerre válaszoljunk, ezen a helyen közöljük, hogy bárki, aki haza kíván utazni látogatóba, elutazhat és megint visszatérhet, feltéve, hogy előzőleg érintkezésbe lép velünk s mi dijmentesen megadjuk mindenkinek a szükséges felvilágositást.

Készpénzdollárok és koronák hazaküldése

gyorsan, biztosan, jutányosan.

Ne vásároljon hajójegyet és ne küldjön pénzt sehova mindaddig, mig nem érdeklődött a módozataink iránt, mert ezpénzt takarit meg.

Káró C. Henry

New York állam banktörvényei alapján engedélyezett bankház
30 COOPER SQUARE
Avenue és 6-ik utca sarok,
NEW YORK, N. Y.
k c z—á

Ha érzi

hogy fáj a hátgerince, hogy különös szurásokat érez oldalában, hogy reszketnek a karjai, lábai, ha szivdobogása van, szédül, állandóan sápadt, a szeme alatt karikák vannak;

ha tulságosan ingerlékeny, hamar méregbe jön, feledékeny;

ha reggelenként fáradtan és bágyadtan kel fel és a napi munkából szokatlanul fáradtan tér haza:

ÖN AZ UJ KOR UJ BETEGSÉGÉNEK, AZ

ideggyöngeségnek

ÁLDOZATA,

amelyet csak a Bolgár-féle

Saturnin

AZ ÉLETITAL

a világ leggyorsabb hatásu és legkipróbáltabb

IDEGERŐSITŐ, SZERVEZET UJRAÉPITŐ, VÉRKÉPZŐ ÉS VÉRTISZTITÓ ORVOSSÁGA GYÓGYIT.
VISSZA A KÁROS HATASU UTÁNZATOKKAL.

A Saturninból egy teljes kura 6 üveg ára $5.50, 3 üveg $3.00, 1 üveg $1.10, postán $1.25.

Csak a feltalálónál kapható, kinek cime:

VÖRÖS KERESZT PATIKA
8901 BUCKEYE ROAD,
CLEVELAND, O.

FORRONGNAK A PÁRISI NŐK AZ UJ DIVAT MIATT

A nők tiltakoznak, nem szeretik az uj divatot — a hosszu szoknyát.

TILTAKOZÓ GYÜLÉS.

Az amerikai és angol nők tiltakoznak a divat ellen.

PÁRIS, julius 18. — A párisi nők valóságos forradalomban vannak. Tiltakoznak a divat diktátorok legujabb rendelete ellen. A legujabb rendelet a szoknyát meghosszabbitja, egészen a bokáig. Elképzelhető, hogy ez a párisi nőknek nem valami nagyon tetszik. Még akkor sem, ha a divat diktátorok a rövid szoknya helyett rövid ujjakat ajánlanak fel — amit különben meg is tettek.

Két oka van különben annak, hogy a párisi nők haragszanak a divatkirályokra. Az első a rettenetes hőség, a második pedig a táncmánia.

Az első nagyon érthető, a második is. Bokáig érő szoknyában a hölgy jobban izzad, mint a térdig erőben, viszont a hölgy jobban tud táncolni a térdig erő szoknyában, mint a bokáig erőben. Már pedig a tánc terem olyannyira népszerü lett manapság a francia fővárosban, hogy az szinte hihetetlen. Minden egyes helyiség állandóan zsufolva van.

A háboru alatt a nők Párisban megszokták a térdig erő szoknyát és ettől a divattól nem akarnak tágitani. Hivatkoznak a skót katonákra, — akik nem négy éve, de évszázadok óta viselnek térdig érő szoknyát — és milyen kedves látványt nyujtanak!

Az American Women's Club of Paris most gyülést akar összehivni. Ezen a gyülésen az amerikai és angol nők tiltakozni akarnak az ellen, hogy elvegyék a szabad mozgásukat.

Még mielőtt azonban a gyülést megtartották volna, a női szabók nagyon megijedtek és kijelentik, hogy ha a nők nem akarják, ők nem hosszabbitják meg a szoknyát.

KEVESEBB TEHERKOCSI ÁLL MÁR TÉTLENÜL.

WASHINGTON, jul. 18. — Az Egyesült Államokban levő vasutakon julius 8-án már csak 369,525 tétlen vaggon vesztegelt. Ez az előzőhéti számhoz képest 4,266 csökkenést jelent. A tétlen box carok száma csökkent 1186-tal a buzaszállitás megindulása következtében. Ilyen zárt vaggon már csak 145,112 van tétlenül.

ARANYÉR

gyorsan gyógyitható.

Az aranyér okozta kinos gyötrelmeit szenvedi? Nem szükséges—gyorsan és örökre gyógyitja azt a Pixine Pile Remedy. Ez egy jól ismert orvos rendelvenye szerint készült. Nincs fájdalom, mütét, se orvosi számlák, csak egy megbizható házi orvosság az egész, amit bárki használhat. Töltse ki az alanti szelvényt; csatoljon $1.00-t money orderen s forduló postával egy nagy csomag Pixine Pile Remedy lesz cimére küldve egyszerü, felirás nélküli csomagban. Ha nem hoz kielégitő eredményt, pénzét visszaadjuk.

The Pixine Co., Inc.,
5697-D Paw Ave., Troy, N. Y.

Csatolva $1.00. Küldjenek egy nagy csomag Pixine Pile Reemedyt. Ha nem bizonyul olyannak, mint állitja, visszaküldöm s pénzem visszakapom.

Név: ....
Cim: ....
Város: .... Állam: ....

ÖNKORMÁNYZAT DE VALERÁNAK ALAPFELTÉTELE

Az ir vezér tagadja, mintha kompromisszumra lépett volna.

EREDMÉNY BIZONYTALAN.

De Valera szerint Lloyd George fog Craiggel tárgyalni.

LONDON, julius 18. — De Valera egyik legjelentősebb párthive szerint mi alapja sincsen azoknak a híreszteléseknek, amelyek szerint hamarosan megkezdődik a közös konferencia Lloyd George, De Valera és Sir James Craig ulsteri miniszterelnök között.

Amikor megkérdezték, hogy a közös konferencia terve csak azért szenvedett-e halasztást, mert annak az ideje még nem érkezett el, az illető ezeket felelte:

"Ezt nem állithatom, mert akkor egyben elismerném azt, hogy az idő elkövetkezhetik. Azonban ezt még magunk sem tudhatjuk. Mi nem tudjuk, hogy Craig mit gondol, hogy mit akar cselekedni. Csakis az angol kormány tárgyal vele."

De Valera az est folyamán a következő nyilatkozatot adta ki:

"A sajtó azt a benyomást kelti, mintha én bizonyos kompromisszumos ajánlatokat tettem volna. Mi követelést sem támasztottam, csak egyet, ami feltétlenül megillet és pedig azt, hogy ismerjék el az ir nemzetnek a jogát ahhoz, hogy önmagát kormányozza."

Erre a nyilatkozatra valószinüleg azok a híresztelések adtak alkalmat, amelyek szerint De Valera hajlandó lett volna lemondani az ir köztársaság követeléséről az esetben, ha ennek megfelelő ellenértékét az ir nép részére megkapta volna. Hogy mi lett volna ez az ellenérték, arról nem szóltak a híresztelések.

"Várjuk a hirt a miniszterelnökségi palotából", mondotta De Valera egyik vezető párthive, "amelyben tudatni fogják velünk a holnapi konferencia helyét és idejét. Hogy azután mi fog történni, az természetesen nem tudható."

Megadóztatják Lengyelország földmivelő népét

A lengyel parasztság hat éve már teljes adómentességet élvezett.

ÖNKÉNYT FIZETNEK.

A földmivelők maguk hajtják be az adót.

VARSÓ, julius 18. — (Egy amerikai tudósitó értesitése.) A lengyel parasztság a háboru utáni viszonyok kényszeritő hatása alatt csaknem hat esztendeig teljesen mentes volt az adózástól. Most azonban felszóllitást kaptak, hogy az adójukat az őszre már be kell szolgáltatniok. A parasztság az ország legjobbmódu eleme és oly nagy erővel bir a közügyekben, hogy ennek alapján eddig nem mertek rájuk adókat kivetni. Ilyképen addig, amig a bankárok, gyárosok, hivatalnokok mind a nagy adók terhe alatt nyögtek, a parasztok nem fizettek adót.

Most azután a parasztság vezérei, miután rájöttek arra, hogy ez az adómentesség a nemzeti szellemnek nagy kárára van, belenyugodtak a megváltoztathatatlanba és visszavonták az ellenzésüket. Erre azután maguk a falvak, a falvaknak népe kezdte meg az adóbehajtást.

Az egyes falvakban mindenütt jelvényes férfiak, nők fogadják az utasokat. Ezek az önkéntes adóbehajtók. A rendszer meglehetősen kezdetleges. Elfogadnak minden összeget, amit az illető földmüvelő fizetni hajlandó. Azonban ez is jobb, mintha semmit sem fizetnének.

A vezető államférfiak szerint egyelőre veszedelmes lenne, ha szigoru eszközöket alkalmaznának hat esztendős adómentesség után. Rá kell szoktatniok a népet először arra, hogy kötelességérzetből fizessen a saját kormány-költségeire, ne pedig, mint azelőtt, a németektől, oroszoktól, osztrákoktól való félelem hatása alatt.

ÖTEZER MEXICOI KATONA PUSZTULÁSA.

VERA CRUZ, jul. 18. — A felkelő hadak Zacamixtle és Tuxpam között rajtaütöttek egy 5,000 főnyi kormánykatona csapaton s lemészárolták valamennyit.

SÖRT AKARNAK A MINNESOTAI FARMEREK IS

A minesotai farmerek küldöttsége a Ház és Szenátus bizottsága előtt.

MI VAN A SÖFŐZÖKKEL?

Minnesotában rengeteg árpát termesztenek, nincs piaca.

WASHINGTON, jul. 18. — A Ház és szenátus közös agrikulturális bizottsága előtt ma megjelent Minnesota állam farmereinek a küldöttsége, amely arra kéri a kongresszust, hasson oda, hogy a két egész, hetvenöt század százalékos sört visszahozzák. A farmerek azt mondják, hogy Minnesotában egyedül évi harminc millió dollár veszteséget jelent a prohibició a farmereknek. Ebben az államban ugyanis rengeteg árpát termesztenek, aminek nem tudják hasznát venni. A farmerek egyuttal azt a véleményüket is hangoztatták, hogy az emlitett sör nem részegitő ital.

Pat Harrison, mississippii szenátor azt a tanácsot adta a farmereknek, tanácskozzanak ebben az ügyben az igazságügyminiszterium illetékes hatóságával. Ha be tudják bizonyitani, hogy a 2.75-ös sör nem részegitő, akkor minden valószinüség szerint nyert ügyük van. Ellenben ezen a bizonyitáson fordul meg az egész kérdés.

Mr. Jones, az egyik szónok, pontos statisztikai adatokat közölt arról, hogy mennyit veszit az állam a mai állapot következtében. Bebizonyitotta, hogy az államban a legfőbb termelési cikk az árpa — és ennek számára most nem tudnak piacot találni.

AZ ÁLLANDÓ MUNKA FELÉ

Tizezrek szaladgálnak munka nélkül Amerikában. Az ujságok egyre igérgetik a viszonyok javulását, de eredménytelenül. A munkások legnagyobb része már elköltötte azt a pár dollárt, a mit a háboru alatti jó munka idején megtakaritottak. A közelgő télre kétségbeesve gondol sok ezer családapa.

Ha a viszonyok meg is javulnak, jó hosszu ideig tart majd, amig minden munkás elhelyezkedik. De azután is ki vannak téve mindenkor az elbocsátás veszedelmének.

A munkás mindig az idegen tőkepénzes szolgája, akinek életét a munkaadó szeszélye kormányozza.

Ezeken a szerencsétlen helyzeteken akart segiteni egy pár magyar akkor, amikor megalakitották az első kooperativ — együttmüködő — vállalatot. És a kezdeményezők nehéz munkáját siker koronázta.

Az uttörők most minél több magyar embert akarnak részesiteni munkájuk hasznában. A sikerrel felépitett és dolgozó egy magyar bánya mellé még két bányát nyit a Himler Coal Company a tulajdonosok — a magyar bányászok — akaratából.

A további munkálatokhoz szükséges másfélmillió dollár értékü részvényt kizárólag magyar munkásoknak adják el. Azt akarják, hogy minél nagyobb magyar tömeget foglaljon magában a Himler Coal Company, hogy a bánya terjedésével minél több magyarnak adhassanak állandó, jó munkát és minél több magyart kiméljenek meg a rossz munkaviszonyok átkától.

Egy részvény ára 130 dollár, akik azonban már részvényesei a vállalatnak, azok 120 dollárért kapják az uj részvényeket.

Aki személyesen akarja megtekinteni a bányát, felszerelését, az jöjjön el a telepre, szivesen látjuk. Levélben is megadunk minden felvilágositást.

Csatlakozzék Ön is azokhoz a magyar munkásokhoz, akik a jövendő rossz viszonyok elől a saját vállalatuk biztonságába menekülnek és küldje be jegyzését mielőbb.

Levelek és pénzküldemények a következő cimre küldendők: Himler Coal Company, Himlerville, Ky.

Annyiszor 130 dollárt — vagy ha már részvényes, annyiszor 120 dollárt — küldjön levelével, ahány részvényt akar venni. Money ordereket a következő névre kell kiállittatni: Himler Coal Company, Warfield, Ky.
167

Koronák Készpénzdollárok

pontos, gyors, jutányos küldése Magyarország minden városába és falujába
Postai uton és táviratilag.
HAJÓJEGYEK.
KÖZJEGYZŐI ÜGYEK.

KISS EMIL bankár
133 SECOND AVE.,
NEW YORK.
kcz áll

ESKÜDTEK, AKIK GRATULÁLNAK A GYILKOSNAK.

WASHINGTON, jul. 18. — Washington külvárosában, Seat Pleasant, Md. helységben agyonlőtte William E. Goetz a felesége udvarlóját, Albert J. Byrdet. A koroneri esküdtszék előtt beismerte Goetz, hogy ő lőtte agyon az áldozatot, de csak azért, mert beismerte előtte, hogy elcsábitotta a feleségét s tönkretette családi életét. Bár Ryan ügyész mindent elkövetett, hogy Goetzet a nagyesküdtszék elé utaltassa, a tizenkét seat pleasanti polgár felmentette s melegen gratulált is neki ahhoz, hogy felesége csábitóját megőlte.

Az esküdtszék, amely Goetznek föltétlen válást is biztositott, különösen Watts detektiv vallomása után döntött Goetz javára. A detektiv ugyanis azt vallotta, hogy kihallgatta Goetzné és Byrd beszélgetését, aminek során azt mondotta Byrd, hogy majd elteszi láb alól Goetzet.

EGY NÉGER ASSZONY BEKÁTRÁNYTOLLAZÁSA.

SHREVEPORT, La., jul. 18. — A közeli Tenaha, Tex. helységben álarcos férfiak érkeztek automobilon a szálloda elé s megragadták az erkélyen pihenő Mrs. Beulah Johnson néger szakácsnőt, autójukba hurcolták s kivitték a határba. Itt többen várták forró kátránnyal telt edény és egy zsák csirke toll körül. A szerencsétlen asszonyt mezitelenre vetkőztették s azután bekenték egész testét kátránnyal, majd meghengergették a tollban. Igy eresztették a nagy kinokat szenvedő asszonyt vissza Tenahába.

Mrs. Johnson azt mondja, hogy nem ismerte a kegyetlen emberek egyikét se, még azt sem tudja, hogy miért kátránytollazták be.

A háziasszony 1921-ben

Most, hogy a nők egyenjogusága valóra vált, az Amerikai nő nem csak mint háziasszony szerepel, hanem mint szavazó polgár és politikai tényező a mindennapi dolgozó világban. Több felelősség mellett nagyobb gondot kell, hogy forditson tehát egészségére. Ha a neménél oly gyakori betegségek jelentkeznek, azonnal próbálja meg a hirneves és régi gyógyszert, a Lydia E. Pinkham's Vegetable Compoundot, mely szer több mint negyven év óta segitett Amerikai nőkön egészségük és erejük helyreállitásában. 167

SZURÁSOK ÉS FÁJDALMAK megszüntetésére
PAIN-EXPELLER
Védjegy Reg. U. S. Pat. Off.
Őszinte barát a szükségben.

Mosson dörzsölés nélkül. Egy centért

Ha beküld $5.00-t, kap egy dolláros legyen mosva egy centért hófehérre minden dörzsölés nélkül, akkor használja a Mitchell Magic Mosóport. Nem ártalmas a ruhára, sem a kézre. Megpuhitja a legkeményebb vizet is. Kiveszi a zsirpecsétet, vért, stb. s nincs benne méreg, a mely tönkre tenné a ruhát a harmadik mosásnál. Megér-e a felesége egészsége egy centet? Hozassa meg, mi adunk egy dollárért annyit, mint más társaságok háromért. Postaköltség 10 cent. Egy csomag 6 hónapra elég. Irjon magyarul.

MAIL ORDER HOUSE.
Glenfield, N. Y.

Ha beküld $5.00-t, kap egy dolláros ajándékot s a postaköltséget is mi fizetjük akkor. — Szakácskönyv $2.00. 40 magyar könyvet küldünk $5.00-ért.

Ne kockáztassa az egészségét 5 centért

Hivatásos szakértők a pipázást tartják a dohányzás legártalmasabb fajának, azért mert a pipába több dohány fér, mint akár a szivar, vagy cigarettába s ha nem jól érlelt dohányt használ, igen sok nickotin kerül szervezetébe, meggyengül a melle s még a szive is tőle.

PIPÁLHAT NAPHOSSZAT S MÉG SEM FOG ÁRTANI,

ha "NÉGYES" dohányt használ pipájában. Csakis napon érlelt (Air Cured) s legalább is 3 éves dohányt használunk hozzá. Jelenleg az 1917 évi termésből használunk, amiből minden ártalmas anyag kiizadt. Jobb pipába való dohányt semmi pénzért nem kaphat. Ára 1000 mérföldig 25 cent. — Aki olcsóbb dohányt óhajt, annak ajánljuk

"BAKA" DOHÁNYUNKAT

Tüz mellett érlelt s nem is olyan régi mint a négyes. Ára 20 cent csomagonként. — Ha dohányainkat nem kaphatja üzletesénél, rendelje meg tőlünk, Cimünk:

Jakab és Társa
423 EAST 5TH STREET, NEW YORK, N. Y.
k c

Vannak-e heverő dollárjai?

Ne hagyja dollárjait henyélni! Állitsa munkába!
Ön dolgozik, miért ne dolgozzon a pénze is?
Mi pénzét ugy állitjuk munkába, hogy biztositva lesz és legalább $8.00-t fog jövedelmezni minden $100.00 amit általunk elhelyez.
Ha nincs elegendő készpénze, vásárolhat részletfizetésre.
Ha nem kereshet fel személyesen minket, töltse ki az alanti szelvényt.

Mi felvilágositjuk és meggyőzzük Önt.
HENRY L. DOHERTY & COMPANY
Foreign Language Investor Department
HANS RIEG, Manager
12 PEARL STREET, NEW YORK.
Küldje be e szelvényt ma.

HENRY L. DOHERTY & CO.,
Foreign Language Investor Dept.
12 Pearl Str., New York.
Költség és kötelezettség nélkül részemről küldjék meg nekem részletes felvilágositásukat befektetési ajánlatunkra vonatkozólag.
Nevem ....
Utca és házszám ....
Város ....
Szabadság

MAGYAROK AMERIKÁBAN

MÉGHASONLOTT MAGYAR EMBER ÖNGYILKOSSÁGA.

Levelet irt, a felesége, hogy nem jön ki férjéhez 15 éves fiával.

PLETYKA ÉS RÁGALOM.

Megtámadta burdosasszonyát, azután magát lőtte sziven.

CHICAGO, Ill. — Pál István hét évvel ezelőtt jött ki Amerikába Máramarosmegye Visk községéből, otthonhagyva feleségét az akkor 8 éves kis fiával. Csakhamar automobil javitó üzletet nyitott, s tisztességesen megkereste kenyerét. A West Ferdinand St. 3986 száma alatt volt a lakása.

Mind jobban vágyott a családja után, ezelőtt három hónappal megjött azonban feleségének megváltozhatlan elhatározásáról szóló levele, melyben értesiti, hogy nem jönnek ki hozzá Amerikába, mert elvitték a hirét, hogy más nővel él, s hogy három gyermeke is van.

Hosszu ideig lakott tényleg Hetzel házaspárnál, s Amerikában is meggyanusitották, hogy viszonya van az asszonynyal.

Feleségének a levele teljesen elkeseritette Pál Istvánt, aki feldult családi életét tényleg Hetzelnén akarta megbosszulni. Revolverrel támadt julius 11-én az asszonyra, s kétszer rá is lőtt. Az első golyó a karján ütött sebet, a másik hátgerincét sebesitette meg. Majd önmaga ellen forditotta fegyverét, de a lövések zajára segitségül siető szomszédok kicsavarták a revolvert kezéből, s bár el tudta még azt egyszer sütni, a golyó csak karján sebesitette meg.

A rendőrség még aznap letartóztatta a merénylőt, de mert a megsebesitett asszony sérülései nem életveszélyesek, s mert volt elég pénze is, hamarosan szabadlábra helyezték.

Az ügyvéd és a bond megoldása 700 dollárjába került.

De mindez csak fokozta elkeseredését, s minthogy Mrs. Haloma asszonynál is volt 140 dollárja félretéve, annak panaszolta el életének teljes meghasonlását, s további 160 dollárt adott át neki, hogy használja fel azt temetési költségére.

Röviddel később ujabb két lövés zavarta meg lakásadójának és a szomszédoknak nyugalmát s ekkor sikerült zaklatott életét eldobnia magától, mert a második lövés sziven találta.

Szijgyártó ambulance-ja nyomban be akarta vinni a kórházba, de már elszállt az élet belőle.

Maga tartott itéletet otthonhagyott családjának vádja fölött s a megbünhődés teljét szabta meg önmagára.

DETROITI HIREK.

MAGYAR ÜZLETEMBER KITÜNTETÉSE.

DETROIT, Mich. — Szalay Lajos detroiti magyar üzletembernek Delrayban a South West End avenuen egy évtized óta fennálló tejcsarnoka van. Szalay nem csak veszi és eladja a tejet, hanem a modern egészségi szabályok szerint, gépek segélyével bakterium mentessé és a hatóság által előirt tápértékűvé süriti a tejet. Az ilyen tejcsarnokokat, ahol a tejet kezelik és sterilizálják, az egészségügyi hatóság és a városi hivatalos vegyészek sürün és szigoruan ellenőrzik és rendes kimutatást vezetnek arról, hogy melyik tejcsarnokban milyen tisztaságot és milyen tápértékü tejet találtak időszakonként. Minden hat hónapban az egészségügyi hatóság nyilvánosságra hozza a Detroitban müködő 164 tejcsarnoknál tapasztalt eredményt. A julius havi kimutatásban Szalay Lajos tejcsarnoka került az első helyre. A detroiti kereskedelmi kamara néhány tisztviselőjét kiküldték Szalay Lajos tejcsarnokába, hogy megismerjék azt a céget, aki Detroitban a legtáplálóbb és legtisztább tejet hozza forgalomba, és nagyon csodálkoztak, amikor Szalay kijelentette, hogy ő származásra magyar és azt a szakmát itt tanulta el az amerikaiaktól. A kereskedelmi kamara kiküldöttjei nemcsak örömmel gratuláltak Szalaynak kitünő sikeréhez, hanem kilátásba helyezték, hogy a tényállást bejelentik a kereskedelmi tanácsnak és Szalayt jutalmazásra fogják ajánlani. Szalay azonban ismert szerénységével megköszönte ezt, mert nem az első eset, hogy az ő tejcsarnokát találta a hatóság a legmegfelelőbbnek, nem vár jutalmat azért, ami tulajdonképpen kötelessége a tejfogyasztó közönséggel szemben.

HIREK A DETROITI REF. EGYHÁZBÓL.

Közli: *Borsos István ref. lelkész.*

Anyakönyvi adatok.

DETROIT, Mich. — Keresztelés 48, ebből 26 fiu, 22 leány gyermek. (1920-ban: 61.) Konfirmálás volt 48, ebből 10 fiu, 38 lány. (1920-ban: 52.) Esketés 19 pár, 6 vegyes 13 tiszta ref. pár. (1920-ban: 16.) Temetés 18, ezek közül 11 fiu és 7 nő halott. (1920-ban: 31.)

Mindennapos iskolába be volt iratkozva: 234. Szombati iskolába: 107. összesen: 341. E gyermekek magyar nyelven 4 angol nyelvü tanitással 6 osztályra voltak beosztva. Tanitó volt: magyar 2, angol 2. A mindennapos iskola a Board of Education és a városi Board of Health felügyelete alatt állott.

Uri szent vacsora volt kiszolgáltatva böjtben, husvétkor és Pünkösdkor. Az urasztalához szép számmal járultak a hivek.

Presbyteri gyülés tartatott minden hónapban egyszer. Egyházközségi közgyülés negyed évenként. Ezenkivül volt 2 rendkivüli presbyteri és egy egyházközségi közgyülés. Az iskolaszék 5 taggal lett megszervezve. Az egyház önfentartó. Uj egyházközségi alapszabály készitésére 9 tagu bizottság választatott. Javasolva lett, hogy minden konfirmált saját neve alatt fizessen, ha dolgozik. Az egyház tagsági dij mennyisége az egyház fenntartók belátására, anyagi erejére van bizva, de a magánosok évi dijja legalább 3 dollár. A családosok évi fizetése legalább 6 dollár. Évenként egyszer urvacsorát vegyen, hogy neve a szavazó lajstromban nyilvántartassék. Egyház fegyelmi biróság alakittatott.

A pénztárikönyv adatai: Bevétel. Áthozatal 1920-ról $447.26, januárban $777.03, februárban $916.19, márciusban $1492.11, áprilisban $536.79, májusban $985.71, juniusban $351.35, összesen $5506.44.

Kiadás: januárban $726.65, februárban $1053.30, márciusban $891.36, áprilisban $1274.89, májusban $768.18, juniusban $539.35. összesen $5245.35.

Maradvány 1921 julius hó 1-én 252 dollár és 9 cent.

A félévi számadást Rákay Bertalan pénztárnok terjesztette be, átvizsgálták s helybenhagyták: Borsos István ref. lelkész, Oláh József gondnok, Veres József jegyző, Csizmadia János ellenőr.

A jelentést a presbyterium tudomásul vette. A számadást a nyugtákkal együtt a számvizsgáló bizottsághoz utasitotta.

A Ref. Énekkar minden hónapban kiutalt a saját pénztárából az első félévben az orgonista-kántor-tanitó lakbér pótlékául 25.00, összesen 150 dollárt. Enekórákat tartott kedden és pénteken este 8-tól 9-ig. Énekelt minden hónapban egyszer a templomban és azuriszent vacsora osztások alkalmával. Ezenkivül tartott 3 müsoros estélyt. Segitett a Ker Ifjusági Kör tajgainak a müsoros előadások és szindarabok előadásainál. Énekkari tagok száma volt: 28.

A Református Ker. Ifjusági Kör ez évben Kanyó Béla elnöklete alatt igyekezett szép multjához illően hónapról-hónapra társasestélyek, müsoros előadások tartása, szindarabok előadásával a magyar nyelv megőrzése és szépirodalmi fejlesztésével, a ref. ifjuság erkölcsi szinvonalon való tartásával egyházunk gyümölcsös kertje lenni. A Ker. Ref. Ifjusági Kör fizeti a villany számlát az iskolában és hónapról-hónapra lehetőleg havi 25 dollárral segiti a ref. egyházat.

A Ker. Ifjusági Kör vezetője Veres József kántor a lelkész felügyelete és elenőrzése mellett. Első fokon a presbyterium, másod fokon az egyházközség közgyülései rendeleteinek kötelesek engedelmeskedni.

Ref. Kálvin János Bs. és Egyházi Egylet, tagjai alapszabály szerint kötelezett egyháztagok. Az egyházat minden évben nagyobb összeggel megajándékozzák. Tagszáma 326. Betegsegélyt fizet havi 50 cent ellenében heti $5. Temetési dijat fizet $80.00. Minden tag után az örökösnek 1—1 dollárt fizet.

Templomot és iskolát segélyező Női Egylet az iskola téli fütéséről, a szén beszerzéséről gondoskodik. Ezenkivül kiveszi részét minden nemes ügyből. Az árvaházra 50 dollárt adományozott.

Minden háznál
Nagy szükség van
Egy megbizható
Angol-magyar és
Magyar-angol
SZÓTÁRRA
Ilyen a hires
BIZONFY-FÉLE SZÓTÁR
Kapható a Szabadságnál
Két dollár 50 centért
Küldje rendelését
A pénzzel együtt ide:
SZABADSÁG
702 Huron Road
Cleveland, Ohio.

CSALÁDI KÖR.

NAGY ESKÜVŐ.

Hajdu János — Szabó Mária.

BARBERTON, O. — A somodi Szabó Máriának, a Szabó Gyula leányának volt az esküvője szombaton délelőtt Hajdu Mihály régi magyar vendéglős fiával, Hajdu Jánossal.

Reggel 10 órára volt kitüzve esküvőjük s a pazaron felvirágzott autók hosszu sora állt meg a barbertoni róm. kath. magyar templom előtt a jegyes párral és diszes kiséretökkel. Tizenkét fehérruhás koszorus leány és tizenkét vőfély, a barbertoni magyarság fiatalságának disze virága valamennyi kisérte őket az oltár elé. Hajdu Piroska, Deszpóth Annus, Somodi Ilonka, Dankó Erzsébet, Szemán Illuska, Pekár Mariska, Bátyai Ilonka, Börbics Mária, Varanay Mária, Varanay Jolánka, Szaniszló Erzsébet és bájos kis gyermekleány, továbbá Göndör Janos, Deszpóth István, Dankó István, Somodi István, Szablics János, Viszlavszky János, Zsiga György, Szemán József, Vaskó János, Milley Péter, Tarlós István, Tóth Ferenc.

Berleczky István, Szabó István voltak a násznagyok. A templom teljesen megtelt az esküvőn megjelent rokonok és ismerősökkel.

Énekes nagymise után az ifju jegyes pár boldogan lépett az oltár elé, ahol ősi magyar szokás szerint, a szent feszületre téve kezüket, örök hüséget esküdtek egymásnak.

A lakodalmi ünnepélyen kétszáznál több, Dénes Ferenc plébános végezte.

A magyarság legjobb szakácsnői: Somodi Józsefné, Dankó Antalné, Szomolnik Ferencné, Kacsur Józsefné, Pekár Jánosné gondoskodtak az oly hires magyar konyha pompás fogásairól.

Vidékről jöttek el Entresz Jánosné New Yorkból, Varanay és családja Clevelandból.

Éjfélig folyt a tánc, majd vasárnap is folytatódott a vidám családi ünnepség mind a két örömszülőknél, melyen az eskető plébános is részt vett. Szebbnél-szebb felköszöntések hangzottak el az ifju pár boldogságára.

A zenét a kenmorei magyar vonós zenekar szolgáltatta.

HARANG GYÜJTÉS NYUGTÁZÁS.

Abauj megye Csécsi római katholikus templomi harangokra a következők adakoztak.

25 dollárjával: Weizer János bankár és Petró István.

10 dollárjával: Szabó, Bartkó András, Szlávik Béla, és Szlávik Jenő.

5 dollárjával: Főt. Szepesi Gyula plébános, Jakab István, Magócsi János, Fodor János, Tamás János, Veizer Imre, Magócsi András, Makranczky Jánosné, Szabó Balázs, Lukács Jánosné.

3 dollárjával: Sedlák István, Dávid András, ifj. Vanyó András és Csirovszky József.

2 dollár 50 centjével: Homza István.

2 dollárjával: Idsb. Vanyó András Nevada St., Kocsis Imre, Kuzma Pál, Szeman Imre Rajcsák Margit, Szalókai József, Sztopek János, Jaksa István, Bartkó György, Iván József, Lipták Ferenc, Trubicza Mária, Mitriczka János, Urbán János, Árvai István, Sedlák János, Ujczó István.

1 dollár 50 centjével: Pongrácz János és Krivda István.

1 dollárjával: Csap Jánosné, idb. Petró János, Horváth György Holton Ave, Lipták István, Homrodczki András, Menhért Jánosné, Fedor Györgyné, Lénárt Jánosné, Cserniki Ignáczné, Csoltkó Klára, özv. ifj. Csoltkó Andrásné, Bodolai István, Tóth György, Vanyó János, Varga András buzinkai, Zeleznik Géza, Lesó Józsefné, Forró Lajos, Simkó Géza, ifj. Sándor István, Derián András, Jenyigár József, Harcsarik Klára, Mészáros György, Mészáros Gyula, Veres András, ifj. Petró János, Vanyó Mária, Nyizsnyik Erzsébet, Kovács János, Molnár Gézáné, Rózsa András, Motika József, Andrási József, Sipos József, Harcsarik Jánosné.

50 centjével: Bartkó András Cenedi, Kocsis István, Veizer Páll, Dávid József, Tóth Mihály, Pavlics Imre.

25 centjével: Bartkó P. János.

Szlávik Béla, Sedlák István, Dávid András, gyüjtők Cleveland, O.

Toledói magyarok adománya.

5 dollárjával: Koliba Imre.

2 dollárjával: Varga András.

1 dollárjával: Rutkai István, Simkó Józsefné, Dr. Farkas, Mezei Mária, Mezei Katalin, Mezei Borbála, Mezei András, Koliba Katalin, Rutkai Norbert, Ignátz János, Drotár István, Csizmár Mihály, Szeman Jánosné, születet Bavol Panu, N. N.,

50 centjével: Fiser János, Bakai András, J. Kiss.

Toledóban adományozott összeg 22 dollár 50 cent.

A clevelandi gyüjtéssel összegezve összes bevétel 244.00 dollár. Hirlapi kiadás 8 dollár 50 cent. Igy el lett küldve 17,000.00 korona, azaz tizenhétezer korona.

Koliba Imre gyüjtő Toledo, O. 167

Miért nem fog az ingatlan értéke leesni

Akármit beszélnek az emberek, akármit is suttog a szálló ige, akármilyenek is a viszonyok a hires New Yorki Wall Street környékén egy bizonyos és pedig az, hogy azok a részvények amelyek ingatlanok által vannak biztositva, azok igen sokban különböznek azoktól a részvényektől, amelyek pusztán csak spekulációra, emelkedésre vagy esésre vannak alapitva. Azok a részvények amelyek mögött elsőrangu ingatlanok vannak, mint biztositékok, azok állandóan emelkedő értéküek. Hogy mennyire az ingatlanok a legállandóbb és legjövedelmezőbb befektetések, azt a legjobban az Astoroknak szerencséje és emelkedése mutatja. Az alatt az idő alatt, amialatt az Astorok ingatlanokkal dolgoznak, négy háboruja volt Amerikának, a Mexicói, a Polgár, a Spanyol és Világ Háboru és ez a négy nagy háboru nem volt képes ennek a családnak a vagyonát tönkre tenni, azt a vagyont amelyet John Jacob Astor egy telek vásárlásával alapozott meg. Pedig köztudomásu az, hogy a háboruk és az utánuk következő idők rettenetes változásokat szoktak előidézni a tőzsdén és annak környékén, amelynek következtében igen nagy vagyonu emberek válnak órák alatt koldusokká és megforditva. Csak az ingatlanok biztosak, mert például az Astorok ezen idők alatt nem hogy veszitettek volna, hanem inkább megtöbbszörözték vagyonukat.

Lehetséges, hogy nem egészen ilyenek az állapotok egész Amerika területén, de a Manhatten Szigeten feltétlenül igy van és pedig ennek elsősorban az az oka, hogy a Sziget teljesen körülzárt és igy nem szélesedhetik a város területe, tehát kénytelenek a felhőkarcolókat épiteni, másodsorban, mert a bevándorlók megszámlálhatatlan tömege érkezik ide állandóan. Ez a két körülmény igen rövid idő alatt a világ legjobban lakott városává fogja tenni New Yorkot.

Ezek azok a körülmények amelyeket mindenkinek meg kellene fontolnia akkor amikor arra gondol, hogy valamilyen vállalkozásban vegyen részt. Meg kell gondolnia azt, hogy bármilyen változás adódik a tőzsdén éppen a spekulánsok azok, akik a leg érzékenyebben vannak sujtva általa. Azonkivül azt, hogy semminek sem állapitható meg oly pontosan az értéke, mint éppen egy ingatlannak és igy semilyen vállalkozásnál nem tudja annyira ellenőrizni a jövedelmét, mint egy ingatlannál. Amint az ingatlanok értéke emelkedik, természetszerüleg éppen olyan arányban emelkedik a befektetett pénz jövedelme és keresi ereje is, mert az egy világos dolog, hogy az iroda helyiségek bérei a legbiztosabb jövedelmek, mert a tőzsdén eshetnek a részvények, de a lakbérek nem esnek ezzel arányban.

Ezért tehát mindenki akinek alkalma van rá, hogy befektetéseket csináljon, az a saját érdekében cselekszik, ha csakis ingatlanok által biztositott részvényeket vásárol, különösen olyanokat, melyeket nagy és jelentőségteljes cégek sok évi tapasztalattal s müködéssel ajánlanak megvételre.

Előnyös felvilágositást kaphat, ha magyar nyelven ir a következő cimre: **Henry L. Doherty & Company Foreign Language Investor Dept. 12 Pearl Str. New York, N. Y.** 167

ÖRÖMHIR A SZITTYÁKNAK!
Már sok ezer magyar olvassa, terjeszti, s dicséri Amerika s Canadában az eddigi sajtó-cenzura miatt meg nem jelenhetett
VIGASZTALAS
cimü, 388 oldalas könyvet, a melynél népszerübb magyar kötet még nem jelent meg az Unióban. De, ha Ön is lapozgatni fogja, sokat tanul belőle, de még többet kacag a jóizü mókáin. Farmra igyekvőknek szintén nélkülözhetetlen. Tucat számra kapom az elismerő leveleket.
Küldjön egy tallért hozzám egyszerü levélben, s viduljon fel e szomoru világban! E. Mihályi, Glenfield, New York State.
155. 58. 60. 63. 67. 70. 74. 76.

A LÓKÖTÉS NEM DIVATOS, DE SOK A MÁS BÜNBEESŐ.

A hirhedt lótolvajok már csak a mult emlékei s lótolvajlás miatt csak egy szál ember került a biróság elé.

A régente oly előkelő lótolvajok eltüntek manapság a föld szinéről, s ezzel megszünt a "nyakkendő" szerepe is, mely rendszerint a Lynch biró elé juttattá a rónák betyárjait a multban.

De azért a junius 30-án lezárt gazdasági évben a clevelandi biróság elé egy lókötő is került s a biróság beérte azzal, hogy megfelelő elzárással büntette meg. S ez két okra vezethető vissza, hogy kevesebb a ló, tehát kevesebb a lótolvaj is, — másrészt azt is igazolja, hogy a lótolvajlás virágjában maradt, amig azt halálbüntetéssel büntették, s amióta a fegyházbüntetés ma megfosztja a lókötést hirhedtségétől, s a lótolvajt közönséges tolvajként kezeli, nem tekinti azt többé senki "urias sportnak".

A lólopás leszállt tehát egyetlen esetre, s a lajtsrom élére a válóperek jutottak. 5,070 válópert nyujtottak be az év folyamán, vagyis 800-zal többet, mint az előző évben. Ebből 1,673 váló keresetet adtak be a férjek, mig 3,397 pert a feleség inditott meg. A férjek által inditott perek közül 721 esetben adatott meg a válás, 11 esetben tagadta azt meg a biróság és 366 keresetet utasitott vissza.

Az asszonyoknak több volt a szerencséjük, mert 1,489 esetben nyerték vissza szabadságukat, 11 esetben tagadtatott meg a kért válás s 714 kereset utasittatott el.

A gyermeket 106 esetben itélték meg az atyának, mig 499 esetben az anyának. Továbbá 399 feleségnek itéltek meg tartásdijat.

Betörésért 245 egyént mondottak ki bünösnek, gyujtogatásért hetet, sikkasztásért 66, hamisitásért 94, lopás büntettéért 241 és rablásért 276 egyént itéltek el. A kiszabott büntetések az ily bünesetekben általában igen sulyosak.

Tiltott fegyverviselésért 208, hamis tanuzásért 5, kettős házasságért hat egyén került börtönbe.

Tizennyolc egyént itéltek el elsőfoku gyilkosságért, hatot halálra tizenkettőt rabságra. Négyet mentettek fel elsőfoku gyilkosság vádja alól s négy más ügyben módosult vagy ejtetett el a vád. Jelenleg 26 ügy van folyamatban elsőfoku gyilkosság vádjával.

Mérgezéssel csak egyet vádoltak, de megszüntették az eljárást. Másodfoku gyilkosság miatt nyolc egyént itéltek fegyházra, négyet felmentettek.

UJ MAGYAR HÁZASPÁR.

Kimár János felvétele

Szabó Béla és Lázár Juliska

A napokban esküdött örök hüséget Szabó Béla, a west sidei magyar ifjuság egyik rendkivül rokonszenves tagja Lázár Juliskának, a west sidei magyar leányok gárdája egyik bájos tagjának. Szabó Béla, aki az egyik belvárosi nagyáruház becsült alkalmazottja, egyuttal cégtársa édesapjának Chatham avenuen levő szabóüzletében. Ifju neje, Lázár Gyula Lorain ave.-i üzletember leánya, akinek igen sok ismerőse van McKeesporton és Lorainban is, ezekben a városokban töltötte ugyanis gyermekkorát. A szép fiatal pár a Bailey avenuen alapitott otthont.

CLEVELANDI KRÓNIKA

MRS. KABER ÁGYBAN HEVERI KI AZ IZGALMAKAT

Az elmult éjszaka már jól aludt s enni is tud az elitélt. — Beszélni még nem akar senkivel.

CSAK A LEÁNYA SORSA AGGASZTJA MOST MÁR.

"Villamosszékbe ülök, csak Mariant engedjék szabadon", — mondotta.

Mrs. Eva Catherine Kaber, akit férje meggyilkoltatása miatt életfogytig tartó fegyházra itélt Bernon biró, miután az esküdtek, bár bünösnek mondották ki elsőfoku gyilkosság elkövetésében, kegyelemre ajánlották, nem kelt fel ágyából, a mióta az itélet kihirdetése után visszavitték cellájába.

Az orvosok megállapitották róla, hogy nincs semmi baja, csupán a tárgyalás izgalmai viselték meg annyira, hogy nem bir lábán állni. Beszélőképességét se vesztette el. Nehezen érthető egyelőre, amit mond, de az orvosok szerint, beszélőképessége javulni fog általános erősödésével.

Mrs. Kaber, aki félájultan, halálsápadt arccal hallgatta az itéletet, a leánya, Marian társaságában van. Bemegy hozzájuk gyakran Angela Stanton, az egyik matron. Melegvizes borogatást raktak a fejére vasárnap s ettől kissé szünt nagy fejfájása.

Vasárnap reggel már megivott egy pohár tejet, ma meg már tojást is evett.

Kijelentette egy ujságtudósitó előtt, hogy most már csak Marian sorsa aggasztja. "Örömmel ülnék a villamosszékbe, ha leányom szabadságát visszaadhatnám", mondotta az elitélt.

Kaberné még mindig sápadt, olyanforma, mint az itélet kihirdetése és ájulásai alkalmával volt. Egy ilyen alkalommal készitették róla az itt bemutatott képet.

Mrs. Kaber az elité lése alkalmából.

AGYONLŐTTEK A RENDŐRÖK KÉT BANDITÁT.

A 19 éves Mike Rosalina és a 28 éves Frank Amato, a Reservoir gang vezére holtan kerültek a megyei morgueba.

REVOLVERHARCOT VIVTAK A RENDŐRÖKKEL.

Elfogták elmenekült cimborájukat, a 26 éves Frank Bennist is.

A clevelandi rendőrség megint elrettentő példát szolgáltatott azoknak a suhancoknak, akik a becsületes kenyérkeresés helyett utonállással, betöréssel, rablással próbálnak boldogulni. Agyonlőtt két olasz gangstert, a 19 éves Mike Rosalinát és a 28 éves "Little Frankie" Amatót, aki fivére Angelo Amatónak, a Sly—Fanner-gyilkosság egyik megszökött tettesének.

A két bandita lelövésének szintere a Fairmount boulevard volt. A Baldwin avenue közelében teljesitett szolgálatot két rendőr, Thomas Fagan és Fred Garrett. A Baldwin reservoir kerületben sok utonállás történt mostanában, ezek ellen a banditák ellen kellett külön rendőröket küldeni a kerületbe.

Este 10 órakor a két rendőr a 10012 Miles avenuen lakó Miss May Moorenak társaságában volt annak otthona előtt. Sandvicseket hozott ki a fáradt, éhes rendőröknek a leány. Éppen hozzá akartak fogni a falatozáshoz, amidőn észrevették, hogy három gyanus férfi bujkál a vasuti sinek közelében. A három férfi átment a Baldwin avenuen s ott egy fa árnyékában bujtak el.

Fagan javallatára elhatározta a két rendőr, hogy megmotozzák a gyanus alakokat. Otthagyták Miss Mooret és a három férfihoz sietve felszólitották őket, hogy tartsák fel a kezüket. Az egyik feltartotta, de a másik meggondolta a dolgot és keze feltartása helyett hirtelen revolvert rántott. Uagyanekkor a harmadik férfi a rendőrök háta mögé ugrott és tüzelni akart rájuk. Miss Moore azonban sikoltásával figyelmessé tette a rendőröket, akik aztán félreugrottak a bandita golyói elől.

Közben mindkét rendőr előrántotta revolverét és látva, hogy mindegyik banditánál revolver van, tüzelni kezdett rájuk. Az egyiket lelőtték, a másik kettő futásnak eredt. A rendőrök golyózáport zuditottak utánuk s az egyik menekülőt is leteritették.

Valaki közben telefonozott a rendőrségre s rendőrosztag érkezett automobilon a helyszinére. A két haldokló banditát beszállitották a kórházba, ahol mindkettőn már csak a halál beálltát konstatálhatták.

Órákig feküdt a két halott bandita a megyei morgueban, amikor végre sikerült megállapitani kilétüket. Az egyik pórul járt gangsternek atyja nyolc gyermekével a 2664 W. 114th streeten lakik. Rosalinának nem kellett a nyolc testvér társasága, ő gonosztevőkkel járt s ez okozta vesztét.

Amikor a rendőrség megtudta, hogy ki volt Rosalina legjobb cimborája, egy garázsban letartóztatta azt John Bennis személyében. Bennis egy automobilon aludt. Tagadta, hogy Rosalina és Amato társaságában lett volna szombaton este, de megtalálták az autó ülése alatt a revolverét, amelyből két-három golyó hiányzott s a jelek azt mutatták, hogy a golyókat pár órával azelőtt lőtték csak ki.

Elvitték Bennist a megyei halottaskamrába, hogy mondja meg, kik a lelőtt banditák, de nem akarta felismerni őket. Amikor azonban Rosalina testvérei bizonyitották, hogy Bennis jól ismerte a két halottat, hiszen cimborájuk volt, megtört és beismerte, hogy ő volt a Baldwin avenuei harc után megszökött harmadik bandita.

Bennisnek, aki részt vett a világháboruban is, büntetett előélete van. Azt hiszi a rendőrség, hogy sok utonállást sikerül majd rábizonyitani.

MCGANNON NEM KAP UJ BIRÓT A TÁRGYALÁSÁRA.

Powell biró előtt kell a biróság megsértése miatt támadt pert tárgyalni.

AUG. 1-ÉN KEZDŐDIK.

Mit sugott Miss Neely Powell biró fülébe.

Marshall állami főtörvényszéki elnöklő biró elutasitotta W. S. McGannon volt városi főbirót avval a kérésével, hogy más biró előtt folyjon le a biróság állitólagos megsértése miatt támadt perének tárgyalása, ne pedig Homer G. Powell előtt, mert szerinte ez a biró elfogult vele szemben.

Hasonló kérést terjesztett elő A. A. Cartwright, McGannon hasonló vád alatt levő védőügyvédje is, de őt is elutasitotta a főbiró.

McGannon perének tárgyalása augusztus 1-én kezdődik meg.

Powell biró kijelentette a főbiró előtt, hogy ha a per az ő törvényszékén kerül tárgyalásra, nyilt ülésen megmondja majd, hogy mit sugott Miss Neely, McGannon gyilkossági perének tárgyalásán az ő fülébe, amidőn megtagadta terhelő vallomása megismétlését.

FONTOS DÖNTÉS AZ UJ VASUTI ÁLLOMÁS KÖRÜL.

A polgármester szerint nem szabadalomról, hanem szerződésről van szó.

TÁMADJÁK AZ ENGEDÉLYT

Az ellenzék azt állitja, hogy a társaság megszegte a szerződést.

A városatyák egy csoportja tudvalevően azt kivánja, hogy a városi tanács vonja vissza az uj unió állomás dolgában kiadott engedélyt. Jogi véleményezés végett a polgármesterhez fordultak annak eldöntésére, hogy az engedély szabadalomnak (franchise), avagy szerződésnek tekinthető-e.

A polgármester most hozta meg a döntését, amelynek értelmében az engedély nem tekinthető szabadalomnak, hanem egyszerü szerződésnek a város és a pályandvar-társaság között. Az üzletet ilykép a szerződés jogi szabályai szabályozzák.

A terv ellenzői a ma esti tanácsülésen az alapon fogják kérni az engedély visszavonását, hogy a társaság nem tett eleget a szerződésbeli kötelezettségeinek.

A városi pénzügyi igazgató most kiadott jelentése szerint a város pénzügyei nem állanak rosszul. Az év első felében nagy megtakaritásokat eszközöltek és valószinü, hogy a város minden deficit nélkül ussza meg az egész esztendőt.

NŐK BIZALOMMAL
fordulhatnak tanácsért hozzánk, levélileg is.
(Válasz titoktartás mellett.)
MEGVÁLTÓ GYÓGYSZERTÁR
2017 W. 25 St., Cleveland, O.

Maláta és Komló $1
Ha malátát és komlót használ, miért nem használja a legjobbat?
PAR-EX MALT CO. Házhoz szállitjuk.
3412 LORAIN AVE. Tel. Edgewater 579. 5701 DETROIT AVE.
Cleveland, O.
kp—4

…ANDI
…IKA

…volverét, amelyből két-há… golyó hiányzott s a jelek mutatták, hogy a golyókat …órával azelőtt lötték, csak …

…vitték Bennist a megyei …ttaskamrába, hogy mondja … kik a lelőtt banditák, de … akarta felismerni őket. A …r azonban Rosalina testvé… bizonyitották, hogy Bennis ismerte a két halottat, hi… cimborájuk volt, megtört …beismerte, hogy ő volt a …dwin avenuei harc után …szökött harmadik bandita. …ennisnek, aki részt vett a …gháboruban is, büntetett elő… …van. Azt hiszi a rendőrség, … sok utonállást sikerül …d rábizonyitani.

…CGANNON NEM KAP UJ BIRÓT A TÁRGYALÁSÁRA.

…well biró előtt kell a bíró…ság megsértése miatt tá…madt pert tárgyalni.

…AUG. 1-ÉN KEZDŐDIK.

…t sugott Miss Neely Powell biró fülébe.

…Marshall állami főtörvényszé…elnöklő biró elutasitotta W. S. …Gannon volt városi főbirót …val a kérésével, hogy más biró …tt folyjon le a biróság állitó…gos megsértése miatt támadt …rének tárgyalása, ne pedig …mer G. Powell előtt, mert …erinte ez a biró elfogult vele …mben.
…Hasonló kérést terjesztett elő … A. Cartwright, McGannon …asonló vád alatt levő védőügy…édje is, de őt is elutasitotta a …biró.
…McGannon perének tárgyalása …ugusztus 1-én kezdődik meg. … Powell biró kijelentette a fő…ró előtt, hogy ha a per az ő …rvényszékén kerül tárgyalásra, …yilt ülésen megmondja majd, …gy mit sugott Miss Neely, …cGannon gyilkossági perének …árgyalásán az ő fülébe, amidőn …egtagadta terhelő vallomása …egismétlését.

…ONTOS DÖNTÉS AZ UJ VASUTI ÁLLOMÁS KÖRÜL.

…polgármester szerint nem …zabadalomról, hanem szerző…désről van szó.

…ÁMADJÁK AZ ENGEDÉLYT

…z ellenzék azt állitja, hogy … társaság megszegte a szer…ződést.

A városatyák egy csoportja …udvalevően azt kivánja, hogy a …árósi tanács vonja vissza az uj …nió állomás dolgában kiadott …ngedélyt. Jogi véleményezés …égett a polgármesterhez for…dultak annak eldöntésére, hogy …z engedély szabadalomnak …franchise), avagy szerződésnek …kinthető-e.
A polgármester most hozta …eg a döntését, amelynek értel…mében az engedély nem tekint…hető szabadalomnak, hanem egy…szerü szerződésnek a város és a …pályaudvar-társaság között. Az …zletet ilykép a szerződés jogi …zabályai szabályozzák.
A terv ellenzői a ma esti …anácsülésen az alapon fogják …kérni az engedély visszavonását, …ogy a társaság nem tett eleget … szerződésbeli kötelezettségei…nek.
A városi pénzügyi igazgató …most kiadott jelentése szerint … város pénzügyei nem állanak …osszul. Az év első felében nagy …megtakaritásokat eszközöltek …s valószinü, hogy a város min…den deficit nélkül ussza meg az …egész esztendőt.

NŐK BIZALOMMAL
fordulhatnak tanácsért hozzánk, levélileg is.
(Válasz titoktartás mellett.)
MEGVÁLTÓ GYÓGYSZERTÁR
2017 W. 25 St., Cleveland, O.

…Komló $1
…ért nem használja a legjobbat?
… Házhoz szállitjuk.
…ter 579. 5701 DETROIT AVE.
…d, O. kp—4

MI UJSÁG A SZÜLŐFÖLDÖN?

MAGYAR TUDOSITASOK | BUDAPESTI JELENTÉSEK | ÓHAZAI UJSAGHIREK

Hatezer éves leletek Zemplén vármegyében

Feltárt kőkorszakbeli temető. — Hollandia anyagi segitsége.

Miskolc. — Az elmult esztendő végén a Bodrogkeresztur községbe vezető országutat javitották. Hatalmas földtömböket hordtak le a munkások s e közben mintegy másfél méter mélységben aranykarikákra és primitiven megmunkált egyéb arany disztárgyakra bukkantak, amelyeket felküldtek a Nemzeti Muzeumba.

A régészeti osztály emberei megállapitották, hogy a tárgyak a kőkorszakból valók.

A Nemzeti Muzeum régészeti osztálya két kiváló tudós kutatóját, Bella Lajos dr. igazgatót és Hillebrand Jenő dr. geológust küldte le a helyszinére, a kik megkezdték a tudományos feltáró munkát.

A földnek abban a rétegében, amelyben a talajszineződés elárulja a csontok és eszközök jelenlétét, minden lapátnyi földet gondosan átrostálnak és igy a legkisebb obszidián törmelék sem kerülheti ki a figyelmet.

Az ásatások nagymennyiségü állat és embercsontot, kőeszközöket és cserépedényeket hoztak felszinre s a jeles kutatók állitása szerint most már bizonyos, hogy egy neolith-korbeli temetőre bukkantak.

A halottak csontvázait felhuzott térdekkel összezsugorodott helyzetben találták meg. Ez a körülmény kétségtelenné teszi, hogy bizonyos szertartásos módon temették el a kőkorszakbeli halottakat. A sirokban a halottak mellett megtalálták az életükben használt kőszerszámokat, különféle urnákat, cserépedényeket, benne állati csontokkal, amelyek valószinüleg a halottnak odakészitett ételek maradványai lehettek.

Fémtárgyakat eddig nem találtak, kivéve a mult évben felfedezett aranyleletet. Az asszonyi csontvázak mellett kő- és gyöngyékszerek voltak, bizonyitékául annak, hogy az asszonyi hiuság már a kőkorszak hölgyeinél is ismert tulajdonság volt.

Az ásatások munkálatait meg tekintették a Budapesten időző amerikai és svájci régészek is. Hollandia pedig, — értesülés szerint — aktive is részt kiván venni a további kutatásokban s egy hollandi tudományos társaság felajánlotta anyagi és erkölcsi segélyét is a siker érdekében.

A nagyértékü leletről Hillebrand Jenő dr. nyilatkozott:

— A bodragkereszturi lelőhelynek tudományos szempontból az a különösebb becse, hogy sok olyan dologra bukkantunk, amelyhez hasonlókat eddig még sehol sem leltek. Igy többek között egy negyven centiméter magas kehelyszerü edényre, amely főleg abban tér el az eddig talált ugyanilyen fajtáju agyagedényektől, hogy az alsó tapas, csöves fele nem öblösödik ki, hanem karcsu, kehelyszerü alakban nyulik fel. Találtunk két malomkődarabot is, a mellyel a szemes növények magjait morzsolták szét, annak régi gazdái. Több darab ugynevezett festőkövecset is kiástunk, amelyek megnedvesitve sárga szinnel festenek, ezek bizonyára agyag festésére szolgáltak, de az sem lehetetlen, hogy a neolith-kori nők használták arcuk festésére, hiszen efajta szokások az exotikus népeknél ma is felfedezhetők.

Arra a kérdésre, hogy milyen régiek lehetnek a talált tárgyak, Hillebrand dr. azt válaszolta, hogy öt-hatezer évesek.

Megváltozik a postatakarék üzletvezetése.

Üzletkörét az államjegyhivatal és a posta veszi át.

Mint a budapesti Magyar Hirlap beavatott forrásból értesül, illetékes helyen fölmerült az a terv, hogy a postatakarékpénztárt, mint önálló intézményt megszüntessék és két csoportban, részben a most felállitandó állami jegykibocsátó intézethez, részben a posta intézményébe olvaszszák be.

A terv kivitelének részleteiről még csak ezután fognak tanácskozást folytatni. Információink szerint a clearinget és az értékpapir-osztályt az állami jegyintézet, a betéti üzletet pedig a posta kapja meg. A postatakarék alkalmazottait szintén a két intézményhez helyeznék át.

A postatakarékpénztár megszüntetésével egy olyan intézmény mulna ki, amely békeidőben fényesen bevált és az államnak tekintélyes bevételeket biztositott. Hegedüs Lóránt pénzügyminiszter azonban a postatakarék jövedelmezőségének lerombolása miatt látja elérkezettnek a likvidációt, amely tulajdonképen nem járna az intézmény tökéletes megszünésével, miután üzleteit tovább vinnék, csak két más állami intézmény keretében.

A Magyar Hirlap munkatársa a postatakarékpénztár megszüntetésének hirével kapcsolatban kérdést intézett Gerlóczy Gyula államtitkárhoz, az intézmény elnökéhez, aki a következő választ adta:

— A felmerült tervről csak annyit tudok, amennyi a pénzügyminiszter kijelentéséből megállapitható. Eszerint a postatakarékpénztár a többi állami üzemekkel szemben elvesztette jelentőségét és be fog olvadni az állami jegyintézetbe. Az egész ügyről semmi közelebbit nem tudok.

Nem ad háborura pénzt amig miniszter Hegedüs

Földnélküli földreformot nem lehet csinálni mondja Hegedüs Lóránt.

Hódmezővásárhelyről jelentik, hogy Hegedüs Lóránt dr. pénzügyminiszter Szentesről Hódmezővásárhelyre érkezett. A városháza előtt Soós István polgármester üdvözölte a minisztert, mintegy 10.000 fönyi lelkes tömeg jelenlétében. A népgyülés első szónoka Szadeczky Lajos dr. nemzetgyülési képviselő volt, aki történelmi visszapillantás keretében kérte fel Hegedüs pénzügyminisztert pénzügyi programjának ismertetésére.

— Hivatásom — kezdte beszédét Hegedüs pénzügyminiszter — hogy a magyarságban tartsam a lelket. A magyar égboltozat rettentően beborult. Nem a mi hibánkból, hiszen nincs magyar ember, aki hibás volna ebben a háboruban. Épp oly kevéssé vagyunk hibásak, mint abban, hogy az Isten jégesőt bocsájt reánk. A háborus vérontásból elég volt. Amig én miniszter vagyok, háborura pénzt nem adok. Erőssé kell tenni ezt a nemzetet, hogy gazdaságilag kibirja, mig az ég ismét kiderül. Nincsen olyan állat, mely a másik állatot ugy pusztitja, mint ember embertársát. Tizmillió embert öltek meg és keresik, hogy ezek hol vannak. A földben vannak. Ugy kell megerősitenünk a magyar gazdaságot, hogy ez az ország feltámadjon, mert ennek fel kell támadnia és fel is fog támadni.

— A magyar politika tele van vén asszonyokkal. Elszakitottam Ausztriától a magyar pénzt, hogy megmutassam, többet ér a mienk, mint az osztrák. És azért, mert a külföldön eddig ugy ismerték Magyarországot, mint egy darab Ausztriát. Mióta azonban minden angol és francia zsebében az osztrák pénz egyharmaddal rosszabb a magyarnál, a pénz kiabálja, hogy ez Magyarország és nem Ausztria. Mikor átvettem a tárcámat, akkor volt szó arról, hogy Nyugat-Magyarországot elveszitjük-e vagy sem. Meg fogom mutatni az ottaniaknak, hogy hol lesz jobb, Magyarországon-e, vagy Ausztriában. Az osztrák költségvetésben 50 milliárd a deficit és Ausztriának egy polgárától 2400 korona adót kell kapnia és ráfizet 800 koronát minden polgárára. Számoljanak egész nap, hogy érdemes-e otthagyni a véres házát és érdemes-e átmenni Ausztriába. A magyar mindent tud, de koldulni nem tud. Nem is fogunk koldulni.

— Ha az én tervem egészen sikerült volna, akkor tavaszszal, amikor összetörtem a drágaságot és minden élelmicikknek az ára leesett, be kellett volna következni a ruha- és egyéb iparcikkek ársülyedésének is. Ez meglett volna, ha nem jön közbe a királykérdés és Csehországgal megegyeztünk volna. Csehország érdeke, hogy a határok megnyiljanak, mert Ausztriának azt a részét kapta, ahol a legtöbb gyár van. Csehország máshol el nem adhat, mert nem küldheti meszszire az árut a nagy szállitási költségek miatt és azért, mert Csehország szomszédai is tele vannak áruval.

— A magyar vagyon megmentése céljából öt váltságtörvényt csináltam. Először ki kell váltani azokat, akik nem voltak a háboruban. A második a hadikölcsönök és az összes magyar államadósságok váltsága. Ide azért jöttem, mert a földváltságról van szó. A földváltságnál sem akarok többet, mint husz százalékát a földnek. A nagyobbaktól földben akarom elvenni, amit a kisgazdáknak akarok odaadni. Nagyatádi Szabó István földbirtokreformot csinált föld nélkül. Láttam füstnélküli puskaport, drótnélküli távirót és szerelemnélküli házasságot, de földnélküli földreformot nem lehet csinálni. Nekem tehát föld kell, a földet csak adóban lehet elvenni és akinek azt adjuk, annak meg is kell dolgoznia érte. El kell venni a nagyobb földbirtoknak egy részét. A javaslat tárgyalását elhalasztani nem lehet, mert a gazdát nem tarthatjuk izgalomban azirant, hogy mi az ő adóterhe. A halál azért nagyszerü, mert tudjuk róla, hogy biztosan be fog következni. Az adóteher bekövetkezése is éppen ilyen bizonyos. De nem lehet elhalasztani azért sem, mert nem tudjuk, hogy az ántánt mit parancsol. Kijelentem, hogy a bérlőnél magasabb váltságot kell kérnem az ingóért, mint a magángazdánál, mert a bérlőnek az állagban van vagyona. Most fog eldőlni, hogy igaz magyarok vagyunk-e, akik érdemesek vagyunk őseinkre. Az én hajómon egy halhatatlan nemzet utazik feltámadásának biztos célja felé és önök, mert magyarok, mind velem jönnek.

Hosszantartó lelkes éljenzés fogadta a beszédet, amely valósággal magával ragadta a gazdaközönséget. Temesváry Imre nemzetgyülési képviselő felszólalása után délután egy órakor kétszáz teritékes ebéd volt a Sas vendéglő nagytermében, délután 5 órakor pedig a kutasi pusztán közvetlenül a gazdaközönséggel folytatott eszmecserét a pénzügyminiszter; a gazdák kivánságaikat terjesztették elő és a pénzügyminiszter megigérte, hogy e kivánságokat megfontolás tárgyává fogja tenni.

Délután öt órakor a kutasi pusztán a Szabó-féle szélmalom mellett levő körben a puszta népe igen jól sikerült ünnepséget rendezett Hegedüs pénzügyminiszter tiszteletére. Tóth Bálint, a gazdakör elnöke felkérte a pénzügyminisztert, hogy ismertesse a földváltság törvényjavaslatát. Válaszában Hegedüs Lóránt megköszönte az üdvözlő szavakat és örömének adott kifejezést, hogy a magyar gazdatársadalom hazafias áldozatkészséggel részt akar venni a terhek viselésében. Megigérte, hogy kivánságaihoz képest minden erejével azon lesz, hogy az ország gazdatársadalmának érdekében a földbirtokváltságot haladéktalanul tető alá hozza. A miniszter ezután kiséretével együtt elfoglalta helyét az emelvényen és nagy élvezettel hallgatta a piros pruszlikos, pártás, magyar tanyai leányok szavalatát és énekét. Majd szólásra emelkedett a tanyai közönség viharos éljenzése közben és kifejtette vagyon váltsági rendszerét.

Olasz mágnás aki becsapta az államot is.

Silvio de Giugni márki ellen megindult a per. — Három millió korona vesztesége lesz az államnak.

Érdekes pör tárgyalása kezdődött a központi járásbiróságon. A pör előzményei még a forradalom korszakába nyulnak vissza, amikor Budapesten megjelent az olasz arisztokrata társadalom egyik legelegánsabb alakja, Silvio de Giugni márki. Az előkelő főur a római legelőkelőbb társaság közkedveltségnek örvendő alakja, felesége pedig a volt római orosz nagykövet leánya. A márki a kommun idején kiváló szolgálatot tett az ellenforradalmároknak, majd az uj keresztény éra elején nagy magasrangu magyar katonatiszt ajánlólevelével a budapesti társaságba is bejáratos lett és ilyen módon sikerült lekötnie egy olyan ügyletet, amelynél a szándékos csalás ismertetőjelei kétségtelenül fennforognak.

De Giugni márki ugyanis Doll. Attilio Scalabrini római cég képviseletében ezerkétszáz kilogramm laudanumra vett fel rendelést. Laudanum orvosi nyelven ópiumot jelent, amelyből a betegek gyógyitására szolgáló morfiumot vegyi uton állitják elő. A márki laudanum helyett laudanot adott el. A mi szakembereink ugyanis abban a meggyőződésben voltak, hogy laudano olaszul a mi laudanumunkat jelenti. Óvatosságból azonban belevették a szerződésbe, hogy a megvásárolt orvosszer 12 százalék morfiumot tartalmaz.

A Magyar Királyi Országos Egészségügyi Anyagraktár, amely a gyógyszertárak központi elosztószerve és mint ilyen állami intézmény, abban a meggyőződésben várta a megrendelt szállitmányt, hogy a kilogramonként hatvan liráért vásárolt laudano legalább egy esztendőre fedezni fogja Magyarország morfium-szükségletét. Amikor azonban a nyugati pályaudvaron megérkezett vagonszállitmány mintaüvegjeit az Országos M. Kir. Kémiai Intézet központi vegykisérleti állomása megvizsgálta, az derült ki, hogy a tizenkét százalék kikötött morfiumtartalom helyett a palackokban lévő folyadék csak 0.76 százalék forfiumot tartalmaz. További nyomozások során azt is megállapitották, hogy a de Giugni márki által szállitott laudano a háboru folyamán az olasz hadseregben használt borkészitmény volt, amelyet bizonyos fajtáju bélbántalmak esetén az olasz katonáknak fájdalomcsillapitóul adtak.

Noha a tizenkét százalék morfiumtartalom kikötése következtében a pör kimenetele nem lehet kétséges, mégis félő, hogy Csonkamagyarország jelenlegi megalázott és letiport helyzetében a kár megtéritését nem lehet foganatositani és ilyen módon a magyar állam az elegáns márki jóvoltából több mint három millió korona veszteséget lesz kénytelen elszenvedni.

UNITED AMERICAN LINES INC.
JOINT SERVICE WITH HAMBURG AMERICAN LINE
Közvetlen hajójárat NEW YORK és HAMBURG között. A legrövidebb ut Közép-Európa országaiba.
Mount Clay .... Augusztus 4
Mount Carroll (uj) ...... Augusztus 18
Mount Clinton (uj) ...... Szeptember 1
A hajók New Yorkból a North River 86-ik sz. Pier-jétől indulnak. A West 46-ik utca végénél.
A "HANSA" (Ex-Deutschland), a "BAYERN" és "WUERTTEMBERG" (uj hajók) rövid idő mulva a tengerhajózás szolgálatába állittatnak.
2, 4 és 6 ágyas kabinok, dohányzók, ebédlők és sétálásra alkalmas fedélzetek állnak kizárólag a 3-ik osztályu utasok rendelkezésére. — Felvilágositásért forduljon bármely meghatalmazott ügynökhöz vagy
39 Broadway New York City

COSULICH LINE
Közvetlen hajózás Triesztbe és Magyarország, Románia és Jugoszlávia minden részébe.
ARGENTINA .... Augusztus 4-én.
PRESIDENT WILSON .. Aug. 27-én.
Kitünő szolgálat és berendezés 1-ső, 2-ik és 3-ad osztályu utasok részére. 3-ad osztályu utasok bort ingyen kapnak az egész uton.
PHELPS BROS. & CO.
PASSENGER DEPT.
4 WEST ST., NEW YORK CITY
all.

EURÓPÁBA
Jó összeköttetés Magyarországgal. Izletes és bőséges eledel. Elkülönitett beosztás. Nagy fedélzet. Egy modern gőzös összes kényelmével.

RED STAR LINE
Hetenkénti hajóindulások New Yorkból, a North River 58—62 Pierjéből.
Kroonland, Zeeland, Lapland, Finland (Antwerpenbe Cherbourgba Plymouthba) Aug. 13. Aug. 6. Aug. 20. Julius 23.
SAMLAND (Hamburgba) Szept. 1.
GOTHLAND (Libau és Dancig-) Jul. 30. (ba, csak 3-ad oszt.)

AMERICAN LINE
MANCHURIA (Hamburgba) (Cherbourgon át) Aug. 25.
MONGOLIA (Hamburgba és) (Dancigba Cherbourgon át.) Jul. 28.
MINNEKAHDA (Hamburg és) (Danzigba) Aug. 11.
Tengeri ut egész Lengyelországig.

WHITE STAR
OLIMPIC (Cherburgba) Aug. 13.
ADRIATIC (Southamptonba) Aug. 3.
CELTIC, BALTIC, CEDRIC (Liverpoolba.) Julius 23, Julius 30, Aug. 6
NEW YORK és BOSTONBÓL az AZÓRI SZIGETEK, GIBRALTÁR, NÁPOLY és GENUÁBA:
CANOPIC .... Aug. 6.
CRETIC .... Szept. 7.

INTERNATIONAL MERCANTILE MARINE CO.
(116 hajó, 1,250,000 tonna tartalom.)
9 Broadway, New York.
Vagy a helyi ügynökök.
Kcz — All

HOLLAND AMERICA LINE
Legjobb és direkt összeköttetés MAGYARORSZÁG minden részére.
Kitünő ellátás a 3-ad osztályon.
HAJÓINDULÁSOK NEW YORKBÓL:
Rotterdam .... Julius 30
Ryndam .... Augusztus 6
Nieuw Amsterdam Augusztus 13
Noordam .... Augusztus 20
Lefoglalásért irjon az alanti cimre:
Holland-America Line
26 State St., New York City.
kcz

ITALIAN LINES
NAVIGAZIONE GENERALE ITALIANA TRANSOCEANICA
A legjobb utirány MAGYARORSZÁG összes részére Genoán és Trieszten át.
SAN GIORGIO .... Julius 30
AMERICA .... Augusztus 6
PHILADELPHIÁBÓL .... Aug. 5
TAORMINA .... Augusztus 20
PHILADELPHIÁBÓL .... Aug. 21
Uj, nagy duplacsavaru gőzösök.
További felvilágositásért forduljon e cimre:
ITALIA AMERICA Inc.
1 State Street, New York.
203 So. Dearborn St., Chicago. Ill.
kpz

MI LESZ
a Szabadság e heti "Vasárnap" cimü mellékletének utolsó oldalán ?
Tévedni tetszik. Nem a Partola gyomor és vértisztitó cukorka áldásos hatásáról, sem pedig a Partoherb vesefü és gyökértea használatának előnyeiről fog szólni, sőt a Partoglory szervezet erősitő tulajdonságait sem ismerteti ezuttal, hanem valami igen érdekes ujdonsággal szolgál ez a mindig szines, mindig érdekes oldal.
Mi lesz ez az ujdonság
?
Figyelje a "Vasárnap" utolsó oldalán
Addig is nézzen körül, van-e még a szekrényben Partola. Ha nincs sok, rendeljen egy ujabb dobozzal, most a nagy hőségek idején ne hagyja kifogyni. Törekedjék arra, hogy a gyomra, belei mindig jól müködjenek, evvel ugyanis fél csatát nyer a nagy hőséggel szemben. A vére jól fog keringeni, tiszta lesz, ereje nem fogyatkozik.
PARTOLA
Az orvos cukorka alakban megjavitja a gyomor és belek müködését, tisztitja a vért, fokozza a jó étvágyat, ne legyünk hát nélküle.
Egy nagy doboz Partola 1 dollár 10 cent, hattal 5 dollár 50 cent egyedül e cimen:
PARTOS PATIKA
160 SECOND AVE., NEW YORK, N. Y.

Telefonáljon a város bármely részéből
FRANK G. NUNN
TEMETÉSRENDEZŐHÖZ
3924 LORAIN AVENUE,
a Turn Hallal szemközt.
Unio Ambulance. — Invalid kocsik.
Bell Lincoln 1711. — Cuy. Lorain 162

a H. Rippen! Pipadohány
25 esztendeje hires
az amerikai magyarok között

GERTZENÉK TÁRSAS UTAZÁSA
Az óhazába készül? Ha igen, akkor egy percig se késsen, hanem azonnal irjon hozzánk, mert
1921 szeptember hó 3-án, a GEORGE WASHINGTON
gyorsgőzösön, Brémán át, saját megbizottunk személyes vezetése alatt
TÁRSAS UTAZÁST RENDEZÜNK
Magyarországra és a megszállott területekre. Szeptember 16-án már otthon lehet. — Podgyász szállitás egész hazáig. — Utlevelét beszerezzük.
Felvilágositásért erre a cimre irjon:
F. Wm. GERTZEN CO., Inc.
70 West Street, New York, N. Y.
162, 7

— 88 —

volna megkülönböztetni, hogy gyerekfejvédő vagy királyi korona, annyira hasonlit egymáshoz ez a kettő.

Gringoire, maga sem tudta miért, mégis csak reménykedni kezdett, mikor a Csodák Udvarának királyában ráismert a nagyterembeli átkozott koldusra.

— Mester, — hebegte — nagyur . . . felség . . . Hogy is szólitsalak? — kérdezte végül, eljutva a crescendo legmagasabb fokára és nem tudván, hogyan emelkedjék, vagy hogyan szálljon le.

— Szólits nagyurnak, felségnek, vagy pajtásnak, ahogy tetszik, csak siess. Mit hozhatsz fel védelmedre?

— Védelmedre! — gondolta Gringoire — ez nem tetszik nekem. — Akadozva szólalt meg:

— Én vagyok az, aki ma délelőtt . . .

— Ördögadta! — szakitotta félbe Clopin — a nevedet mondd, semmirekellő, egy szót se többet. Hallgass ide. Három hatalmas uralkodó előtt állasz: egyik én vagyok, Clopin Trouillefou, Ötfrankosország királya, a nagy koesra utódja, az argotkirályság hübérura; a másik: Mathias Hungadi Spicali, Egyiptom és Cigányország hercege, az a sárgaarcu öreg, aki ott áll, ronggyal van bekötve a feje; a harmadik Guillaume Rousseau, Galilea császára, az a kövér, aki nem hallgat ide és egy szajhát ölelget. Mi vagyunk a biráid. Beléptél az argot birodalmába, anélkül, hogy az argothoz tartoznál; megsértetted a városunk privilégiumát. Megkapod a büntetésedet, ha csak nem vagy tolvaj, koldus, vagy csavargó. Ilyesmi vagy? Igazold magad. Mondd meg a rangodat.

— Sajnos, — szólt Gringoire — nincs részem ebben a tisztességben. Én szerzője vagyok annak a . . . .

— Elég! — vágott közbe Trouillefou, meg sem engedve, hogy befejezze a mondókáját. — Felakasztatlak. Nagyon egyszerü a dolog, becsületes polgáruraim! Ahogy ti bántok ott a mieinkkel, ugy bánunk mi itt a tietekkel. Ahogy ti itélkeztek a csa-

— 85 —

A poéta máris beteg ujjasa kiadta a lelkét ebben a küzdelemben.

A szörnyü téren áthaladva, megszünt a szédülete. Néhány lépés mulva vissza kezdett belé térni a valóság érzése. Kezdett hozzászokni a hely levegőjéhez. Az első pillanatban az ő poéta-fejéből, — vagy talán egyszerübben és prózaibbul: üres gyomrából — valami füst vagy gőz emelkedett fel, mely a tárgyak és ő közéje terpeszkedve, csak a lázálom összefüggéstelen ködében engedte látni; ebben az álomszerü homályban, mely megreszkettet minden körvonalat, eltorzit minden formát, aránytalan tömegekbe halmozza a tárgyakat, s az élettelen dolgokat chimaerákká, az embereket fantómokká növeli. Ez a hallucináció lassankint eltünt és kevésbbé tévelygő, kevésbbé nagyitó tekintet lépett a helyébe. Megvilágosodott körülötte a valóság, beleakadt a szeme, belebotlott a lába s ez a valóság lassankint lerombolta mindazt az ijesztő poézist, amivel előbb körülvéve hitte magát. Észre kellett vennie, hogy nem a Styxben jár, hanem sárban! hogy nem a démonok taszigálják, hanem tolvajok; hogy nem a lelkéről van szó, egyszerüen csak az életéről (mivelhogy hijján volt annak a drága békeszerzőnek, mely olyan eredményesen szokta magát a bandita és a becsületes ember közé vetni — tudniillik a pénztárcának.) Végre is, közelebbről és több hidegvérrel vizsgálgatván ezt az orgiát, a boszorkányszombatból a korcsmába zuhant.

A Csodák Udvara valóban nem volt egyéb, mint korcsma, de rablók korcsmája; épen ugy piroslott a vértől, mint a bortól.

Mikor rongyos kisérete letette az ut végén, akkor sem látott olyasmit, ami visszatérithette volna a poézishez, akár a pokol poézishez is. Itt még inkább, mint bárhol, a lebuj prózai és brutális realitása uralkodott. Ha nem volnánk a tizenötödik században, azt mondhatnók, hogy Gringoire Michel-Angelotól Callot-ig szállt le.

Egy széles, kerek kőlapon égő nagy tüz körül, melynek lángjai körülnyaldosták egy most éppen

KIS HIRDETÉSEK ÁRSZABÁSA.

KERESTETÉS, MUNKÁT KERES, ELLÁTÁST NYER vagy KERES; BUTOROZOTT SZOBÁK, KIADÓ LAKÁSOK 20 szóig egyszeri közlés 60 cent, háromszori közlés $1.50; husz szón felül minden további szó közlésenkint 3 cent.

HÁZASSÁGI HIRDETÉS egyszeri közlés $1.00, háromszori közlés $2.75, husz szón felül minden szóért közlésenkint 5 cent.

LEVELEZÉS, ÜGYNÖKÖK KERESTETÉSE, MUNKÁT NYER, ELADÓ VAGY BÉRBEADÓ FARMOK, HÁZ vagy ÜZLET VÉTELE ÉS ELADÁSA, ÜZLETI ALKALMAK, TÁRSAT KERES, 20 szóig egyszer $1.00, háromszor $2.75, 20 szón felül minden szó közlésenkint 5 cent.

Nagyobb betükből szedett hirdetésért a fenti árak kétszerese számitandó. APRÓ HIRDETÉS ELŐRE FIZETENDŐ.

Csak egy téves közlésért felelünk.

Kishirdetéseket felvesz a Szabadság főirodája: 702 Huron Road, Cleveland, O. Telefon: Main 3536. Central 1231.

A Szabadság fiókirodái: 9321 BUCKEYE ROAD. — Telefon Princeton 1159-W. 2831 LORAIN AVE. — Telefon: Central 9096-W.

MUNKÁT NYER — FÉRFI.

MUNKANÉLKÜLI EMBEREK szép keresetre tehetnek szert elsőrangu gyógy- és pipereszereinknek lakóhelyükön való árusitásával. Irjon feltételekért és árjegyzékért még ma az alábbi cimre: Érdeky Kálmán Gyógyszergyára, 1019 Liberty Ave., Pittsburgh, Pa. kp

MUNKÁT NYER — NŐ.

KERESEK egy elsőrendü szakácsnőt, restaurantba a ki önállóan tud konyhát vezetni. Csakis olyan jelentkezzen. Délután 2-től 5-ig emelet, 5505 Woodland Ave., Cleveland, O. 164—66

RESTAURANTBA asszony felvétetik konyha munkára. Olyan jelentkezzen, aki ért a sütéshez és Restaurantban dolgozott. Blum's Hotel. 2052 Ontario St. Baileyvel szemben. Upstairs. 167—68

LEÁNY vagy asszony kerestetik könnyü, egyszerü főzéshez és födszinti munkához. Jó fizetés a megfelelőnek. Kell, hogy valamennyire beszéljen angolul. 2920 Jay Ave., a W. 30 és Fulton Rd. sarkán. 167—69

ANGOLUL beszélő magyar vagy német leány kerestetik általános házi munkára. Egyszerü főzés, mosás nincs, kis család, jó fizetés. 9511 Euclid Ave., Suite 4. Tel: Cedar 668. 167

MAGYARUL, tótul és szerbül vagy más nyelvet is beszélő iskolázott nő vagy férfi, hajójegy irodában jó fizetés mellett állandó alkalmazást kaphat. Küldje be személyére és képzettségére vonatkozó kimeritő informácioját. John E. Bucsko 9146 Jos. Campan Ave. Detroit Mich. 163—68

51 ÉVES özvegyember vagyok van két házam és pár ezer dollárom, keresek házvezetőnőt 35—45 évesig ki gondját viselné két iskolás gyermekemnek. Kölcsönös megtetszés esetén feleségül veszem. Fényképes ajánlatokat G. Kish 1721 Penn. Ave., Gary Ind. kérek 167—69

MAGYAR SZAKÁCSNŐK SZOBALÁNYOK HÁZI MUNKÁSNŐK ZÖLD LÁNYOK ha jó helyet, jó otthont és rendes fizetést akarnak, jöjjenek el hozzám! — ELHELYEZÉS INGYEN! — **LÁZÁR ENDRE** modern elhelyező intézet 200 EAST 72 ST., NEW YORK. Telefon: Rhinelander 4044. kpz—áll

MUNKÁT KERES — NŐ.

AZ ÓHAZÁBÓL most érkezett fiatal nő házimunkát keres. Cim: 9410 Steinway Ave., Downstairs, Cleveland, O. 167—69

KÉT ÜGYES leány most érkezett az óhazából keres házi munkát vagy elmennek szobaleánynak is. Cim: 9931 Hulda Ave., Cleveland, O. 166

MUNKÁT KERES — FÉRFI

KÖZÉPKORU ember állandó farm munkát keres, fejni és lóval bánni tud, a külső munkát is érti. Charles Kalós Box 344 Chagrin Falls, Ohio. 167—69

KIADÓ LAKÁSOK.

HÁROM szoba és konyha földszinten felnöttekből álló családnak kiadó. 2912 Carroll Ave., a West sidei Marketház közelében. 167—69

NÉGY SZOBÁS emeleti lakás azonnal kiadó 2367 W. 42nd Str. 167—68

KÉT NÉGY szobás modern lakás felnöttekből álló családoknak, azonnal kiadó 2816 E. 125 Str Cleveland, O. 167—69

LAKÁST KERES.

KIS CSALÁD keres aug. 1-ére 3—4 szoba, konyha és fürdőből álló modern lakást a West Sideon. Szives értesitéseket kérek "Kiadó lakás" Box 171 Cleveland. O. V. 166—64

HÁZASSÁG.

43 ÉVES ÖZVEGY EMBER, gyermekekkel, saját házzal, jó keresettel, feleséget keres, a ki gyermekeimnek jó anyja lenne. Józan életü becsületes, tisztességes ember vagyok, a ki boldogitani fogom jövendő feleségemet. Nem pénzt, de becsületes asszonyt és jó anyát keresek. Cim: "Boldogság" C/o Szabadság 336 West Federal Str. Youngstown, Ohio. 163. 65, 67, 69, 71. 73.

28 ÉVES LEÁNY józan életü ember ismeretségét keresi házasság céljából. Nem baj, ha özvegy is. Csakis olyan jelentkezzen, aki Amerikába marad. Cim: E. T. 403 Chestnut St. Conemaugh, Pa. 167—68

LEÁNYOK özvegy asszonyok előnyösen férjhez mehetnek. Rengeteg meghivás férfiak részéről. Bizalommal forduljon az Első Nemzeti Kiházasitó Intézethez. Teljes titoktartás! 2676 Grand Ave. Cleveland, O. 167 69 71

KERESTETÉS.

KERESEM azon nőt aki a mult héten csütörtökön kereset, a volt Restaurantomban a Buckeye Roadon. John Németh 8709 Buckeye Rd. Cleveland, O. 167—68

PONGRÁCZ József Szomoróczi, Vas megyei illetőségü, a saját érdekében cimét tudassa velem. Dán Papp 9321 Buckeye Road, Cleveland, O. 167—69

KERESEM unokabátyámat Sipos Istvánt és Sipos Lajost. Kis Szalancz Abaujmegyei illetőségüek, tudtommal ezelőtt Pennsylvaniában majnás placekon tartózkodtak. Kérem őket vagy cimüket tudókat sziveskedjenek értesiteni. Sipos István 9517 Yeakel Ave., Cleveland, O. 167—68 71

KERESEM Róth Balázs óbecsei születésü bátyámat. Zsablya Bácsbodrog megyéből jött Clevelandba. A róla tudók sziveskedjenek cimét velem közölni. Róth Ferenc, 1285 17th Street, Columbus, Ohio. 167—69

ZRINYI LOJZI, Gömör megye betléri születésü unokaöcsémet keresem. Tudomásom szerint Wyoming államban tartózkodott. Kérem őt, vagy a róla tudókat, cimét velem közölni. Cim: John Buday, Box 71, Flushing, Ohio. 167

ID. Móttó Sándorné szül: Biró Annát keresem. Kedves néném, legyen szives tudassa a cimét. Julia Soby. 348 Grand St. Portland, Oregon. 165—67

BUJTÁS János bátyámat és Ebele József falumbelit keresem, Veszprém megye, Rátóti illetőségüeket. Kérem a róluk tudókat cimüket velem tudatni. Cimem: Anton Bujtás, Marseilles, Ill. 165—67

KAIL A. FRIGYEST, aki Connelsvilleben, Pa., lakik vagy Árpádot keresi az óhazából unokatestvére. Kérem őket irják meg cimüket: Kovács Mariska, 2058 Abington Road, Cleveland, O. 165—67

KERESTETÉS.

Volár István, magyarországi születésü egyén, Pittsburghban néhány évvel ezelőtt meghalt. Születési helye ismeretlen. Nővére állitólag Mohácson, most Jugo Slavia, vagy Mohács közelében lakik. A ki hozzátartozóiról tud valamit, kérjük bennünket azonnal értesiteni, a mennyiben az elhunyt hagyatékát kivánjuk rendezni. Cim Alex A Garroway, C/o DOLLAR SAVINGS AND TRUST COMPANY, Pittsburgh, Pa. U. S. America. 165—74

ELADÓ ÜZLETEK.

GROCERY és mészárszék a legjobb magyar negyedben tiz napon belől eladó, más vállalkozás miatt. Ügynökök kizárva. Nagy olcsóság. Telefonáljon a tulajdonoshoz. Lorain 1094 L. 167—69

SZÉPEN berendezett Grocery üzlet forgalmas helyen mérsékelt áron azonnal eladó. 95 22 madison Ave., Cleveland, O. 167—68

EGY JÓFORGALMU soft drink üzlet jutányos áron eladó. Érdeklődni 3000 Lorain Ave. Cleveland, O. 167—69

ELADÓ egy jó forgalmu Grocery Store lakással együtt. Garage, nagy járd, rent 40 dollár, elutazás miatt jutányosan megvehető. 7811 Woodland Ave., Cleveland, Ohio. 167, 69 71

EGY JÓL menő étterem 28 modernül berendezett szobával betegség miatt jutányosan eladó. 8639 Buckeye Road., Cleveland, O. 166—68

ISKOLAIM tovább foytatása miatt eladom gépekkel felszeret jóforgalmu jovedelmező Vulcanizing — Tire — Accessories üzletemet $3,500. — 3525 N. Halsted St. Chicago, Ill. 167—68 70

JÓL MENŐ tejcsarnok és cukrázda a magyar negyedben más vállalkozás miatt jutányosan eladó. 2666 E. 93. St. a Cumberland Ave közelében. Cleveland, Ohio. V 166—70

JÓL MENŐ Confectionary, Ice Cream, Candy és Szivar üzlet más vállalkozás miatt olcsón eladó. Cim: 11516 Buckeye Rd. Cleveland, O. az iskolával szemben. 167, 69, 71, 73, 75, 76, V.

KITÜNŐ forgalmu grocery üzlet teljes felszerelés és készlettel társak nem egyezése miatt eladó. 1877 Fulton Road Cleveland, O. 163—65, v. 166—67

MUFFOLÓ ÜZLET hazautazás miatt olcsón eladó, esetleg a fele is átvehető. Egy keveset használt 1½ tonnás truck. kitünő karban. 3121 Lorain Ave., Celveland, O. 166—8

RÉGEN fennálló és jólmenő Butcher és Grocery üzlet más vállalat miatt jutányosan eladó. Érdeklődni: 11806 Buckeye Road Cleveland, O. 167 69 71

EGY JÓL MENŐ Grocery, csirke és gyümölcs Store betegség miatt eladó. Cim megtudható a Szabadság East oldali irodájában 9321 Buckeye Rd. Cleveland Ohio. 167—72

JÓFORGALMU vendéglő és kávéházba. — jó bánya vidéken van — társat bevennék, esetleg eladnám. Egyedül nem birom a munkát. Jöjjön személyesen: Frank Tóth 65 Iron Str Johnstown, Pa. 167—68

SÜRGŐSEN ELADÓ. 10 éve fennálló jóforgalmu grocery és butcher üzlet a Lorain Avenuen, magyar vevőközönséggel. Elfogadunk jó 2nd mortgageot vagy házat cserébe. **ALEX FODOR REALTY CO.** 3420 Lorain Avenue, Cleveland, O. 167—8

ELADÓ Szalon és Restaurant 9 szoba berendezéssel és Bar fixtureval a magyar negyed legforgalmasabb helyén. Ára 850 dollár. Tudakozódni: WOODHILL REAL ESTATE 9309 Buckeye Road Cleveland, O 168 70—71

ÜZLETI ALKALOM.

EGY 900 DOLLÁROS Salon berendezés, megfelel bármilyenemü üzletnek vagy Ice Cream Parlornak 150 dollárért eladó. 2942 East 130 Str Ceveland, O. 167—69

FIGYELEM. Ha van jó lotja bárhol a városban, vagy mortgage-ja, amit másként nem tud értékesiteni, vagy egy használt gépje, ugy jöjjön hozzánk mi becseréljük megfelelő lakóházért vagy üzletért. **BOGÁR ÉS YOUNG** 3127 Lorain Ave 165—67

HA VENNI, ELADNI, vagy cserélni akar farmot, vagy városi birtokot, forduljon bizalommal JOHN GALAMBOS COMPANYHOZ 11606 Buckeye Rd., Cleveland, O. Garfield 2412, Princeton 2549-W. Saját házaink vannak eladásra. kcz

TÁRS KERESTETIK.

TÁRSAT KERESEK nagyon szép és jó farm megvételhez. A farm elég nagy két-három családnak, könnyü feltételek mellett, megvehető. Jó magyar családnak nagyon alkalmas lenne. Érdeklődni e cimen lehet: **FRANK J. JUHÁSZ** 4109 Lorain Ave., Cleveland, O. 165—67

ELADÓ HÁZAK.

HÁZ ÜZLETHELYISÉGGEL, esetleg berendezéssel eladó vagy alkalmas csirke farmért elcserélendő. Tel: Kenmore 106 J., 1049 E. 185 Str. Cleveland, O. 167—69

OLCSÓSÁG az East 105-ik. utcánál 5 szobás, 2 családos ház. Ára $3,300 Megvehető 500.00 dollár készpénzzel, SZILVÁSSY és SZILVESZTER 8707 Buckeye Road, Cleveland, O. 169

$1000 LEFIZETÉSSEL a többi mint rent törleszthető Két családos 8 szobás ház, elutazás miatt jutányosan eladó. 2805 E. 125 St. Cleveland, O. 167—69

Szép és jó egy és két családos házakat épitünk. Jutányos ár és jótállás minden munkáért. — Bármilyen épitésre felvilágositást nyerhet. Érdeklődése nem kerül költségbe **A. J. VILCHEK** uj irodájában **8716 BUCKEYE ROAD.** Princ. 1465-K Cedar 622 **L. KURIAN, contractor.** kcz—4

PÉNZ NÉLKÜLI HÁZ E. 121-ik Streetten. Modern 10 szobás uj a megvételhez Mortgage, Lot vagy Autó kel. SZILVÁSSY és SZILVESZTER 8707 Buckeye Rd. Ceveland, O. 163

ALKALMI házvétel, két ház, 5 szoba és 3 szoba, fürdő, pince, padlás, ára csak $4,900. A vevőnek ingyen lakás és 16 dollár havi megtakaritás biztositva. Tulajdonos 2184 Evira St. közel a Chatham Ave és Fulton Rd.-hoz. Cleveland, O. 167—69

PÉNZ NÉLKÜL HÁZ E. 83 St. 10 szobás, villany és fürdő. $7,800. A vételhez csak mortgage, lot vagy autó kel. SZILVÁSSY ÉS SYLVESTER 8707 Buckeye Road, Cleveland, O. 167

SÜRGŐSEN eladó egy két családos ház a Grand Avenuen közel a Buckeye Roadhoz. Érdeklődjön J. M. Oláh-nál 9607 Cumberland Ave közel a Woodhill Roadhoz, Cleveland, O. 167—68

MODERN 2 családos ház. 12409 Griffing Ave. Buckeye és 125 St., közelében, azonnal belehet költözni, becserélendő Automobil vagy üres lotért. érdeklődni Cleveland Comercial Realty Co. 419 Sloan Building Prospect Ave 9 Street mellett. Cleveland, O. Bell Phone: Main 2599. Cuyahoga Central 2027 W. 166—68

ELADÓ FARMOK.

VEGYEN jó farmot a tulajdonostól, 78 akeres, jó épületekkel, kert, fele termények, $60 akerenkint. Irjon: Box 157, Clio, Mich. 167 69 71

FIGYELMEZTETÉS A FARMERDEKLŐDŐKHÖZ.

Óriási elfoglaltságom miatt képtelen vagyok a farmok után érdeklődők leveleire azonnal válaszolni és atyám csak nagy ritkán segédkezhetik, mert ő meg a Vigasztalás cimü, óriási népszerüségnek örvendő könyvét naponta százával küldi szét. Tehát, a kinek rögtön nem felelhetek, legyenek egy kis türelemmel. De, szükségtelen is a hosszas levelezés. Mert a naponta tucatszámra érkező megkeresésekre ugyis kimeritő utbaigazitást adnak az ismét kridendő nyomtatványaim. A ki megkapja, induljon tétovázás nélkül.

A tizedik éve már, hogy atyámmal itt a szittyák telepitését foytatjuk. Tisztességes eljárásunk és telekkönyvi szakértelmünkkel páratlan eredményt értünk el. S a lowvillei telekönyv több száz átiratásról tanuskodik, a miket a legnagyobb pontossággal végzénk. Ujabban meg a mult hónapban jön ide temérdek nép, mert hire futamodott, hogy atyám a még kezén levő, 1,200 hold körüli saját birtokait a mik közt jó épületekkel felszereltek is vannak: tényleg, elpocsékolja.

Ő már nagyon ráunt a telepitésre, s mint közismert szocialista, nem tartja összeférhetőnek a tántorithatatlanul hirdetett elveivel a real estate businesst. Most hát valóban, még a beszerzési árakon alul is szabadulni óhajt a birtokaitól. S a kik legutóbb itt megfordultak, méltán csodálkoznak a mi alacsony árain kon, a mik a versenyzést szinte kizárják. Ne halogassa a farmvételt, mert a folyton igérgetett ipari fellendülés még sokáig csak a papiron lesz meg, s ön a kis tőkéjét mihamar feléli. Z Ch. Mihályi, Glenfield, New York State. 166 67 70 73 76

ELADÓ ÉS ELCSERÉLHETŐ FARMOK KÖZEL ASHTABULÁHOZ.

173 akeres farm, mindenféle felszereléssel, uj tractor. Kitünő épületek. Ára $16.000.

140 akeres farm, sok tehén, ló, disznó és majorság. Jó épületek, folyó viz.

88 akeres gyönyörü fekvésü farm, kitünő karban levő épületek, sok jószág, vetés, szép gyümölcsös, követett uton.

35 akeres farm, követett uton, mindenféle felszereléssel, nagyon olcsón megvehető.

50 akeres farm közel Bereához, eladó vagy elcserélhető. Mindenféle felszerelés a farmával megy.

FRANK J. JUHÁSZ 4109 Lorain Ave., Cleveland, O. Lincoln 3952 Lorain 976-K 165—67

OLCSÓ, DE JÓ BIRTOKOK

120 akeros, majdnem egész egyenes, kömentes birtok, magyar szomszédok mellett, Lowville megyei székhelytől 8, a Chase Lake-i hires nyaralótól 2, a sajtgyártól másfél májira, 5 szobás, kireperált, jó ház, kőpince, istálló, pajta, kut, gyümölcsfák, 2 patak a farmon, a fele szántó s kaszáló, a többi legelő s jó erdő, $2,000-ért eladó. Ebből $1,200 cash, a többi évi $100 s hatos kamat. Ha felszerell, ott szépen megél. Továbbá ettől 3 májira, szintén magyar szomszédok mellett, a Beaches-Milli fürésztelep közelében:

2. 204 akeros, gyönyörü, sik föld, 7—8 hold erdő, a többi szántó, 14 hold kaszáló s legelő, 2 ház, sok melléképület, uj istálló s pajta, 30 tehénre, 4 lóra: $3,000, félárlefizetéssel. Két családnak nagyon jó lenne. Továbbá:

3. 250 akeros birtok, 2 darabban. A belsőség a Crystal-Lake-i magyar telepen, 5 szobás ház, kőpince, kőistálló, pajta, patak, 42 hold szántó, a többi erdő. A külsőség ettől 2 májira a gyönyörü Crystal-Lake-i nyaraló megett 100 akeros legelő, a többi erdő patakkal. Ára a kettős, jó farmnak $3,000 félárlefizetéssel, iskola a háztól negyed májira. Továbbá ettől nem messze:

4. 70 akeros, elsőrendü birtok, nagy része szántó, kaszáló s jó erdő, 12 szobás ház, kőpince, kut, sok melléképület, óriási kőistálló, felette pajta, s több szerszám megy e remek birtokkal. Ára $3,500. Ebből $1,500 cash, a többi évi $200 s 6%-os kamattal. Jól jár vele, az épületek $6—7000-t megérnek. Z. Ch. Mihályi, Glenfield, New York State. 156. 60. 67.

58 AKER FARM 14 mile Clevelandtól, mindenféle felszereléssel és jószággal elcserélendő clevelandi házért. Cim: Comercial Realty Co. 419 Sloan Bldg. Prospect-Ave. és 9 St. mellett. Bell Phone: Main 2599. Ohio State: Central 2027 W. 167—71

ELADÓ egy 200 akeros tejgazdaság, minden felszereléssel vagy anélkül. Bővebb felvilágositásért irjon a tulajdonosnak: Gus. Tarcza, R. 3, Frankfort, N. Y. 167—69

BÉRBEADÓ FARMOK.

BÉRBE KIADÓ FARMOK

150 akeres farm bevetve.

117 akeres farm.

40 akeres, mindenféle felszereléssel, azonnal átvehető hosszabb vagy rövidebb időre.

FRANK J. JUHÁSZ 4109 Lorain Ave., Cleveland, O. 165—67

KIADÓ FARM és eladó felszerelések. 44 aker jó föld, 7 mértföldnyire a squaretől. Bérbeadó annak, a ki a felszereléseket megveszi. 2 ló, 1 tehén, 1 borju, 18 disznó, 240 csirke, 10 tonna széna, 50 bushel zab, és az összes szerszámok, 8 aker zab a mezőn, kukorica és zöldségfélék. Cim: Nick Bordeiu, S. Bintintean, Brook Park Rd. Cor. N. Stumph Rd. Gresham, O. 167—68 70

ELADÓ TÁRGYAK.

NÉGY SZOBA butor egyben vagy darabonkint jutányosan eladó, 7603 Rawlings Ave., Cleveland, O. 167

ELADÓ AUTOMOBILOK.

KITÜNŐ karban levő 7 személyes Touring Automobil olcsón eladó, vagy lotért elcserélendő. Érdeklődni 2198 West 41 St. Cleveland, O. 164—65 V 166—69

JOGI TANÁCS.

Kováchy M. Andor ÜGYVÉD ÉS JOGTANÁCSOS 687 Society for Savings B'lding. Cleveland, O. Telefon: Main 5843. — Central 1502-K. Esteli iroda: 9107 Buckeye Road. Irodai órák: 7 órától 9 óráig.

D. B. STONE Magyarul beszélő angol ügyvéd. 429 Society for Savings Bldg. Public Square, Cleveland, O. — Iroda telefon: Bell, Ontario 2433. Ohio State, Central 1606. — Lakás telefon: Princeton 2318-L.

DR. DÉNES ENDRE hazai okleveles ügyvéd, ingatlan forgalmi, jogügyi, biztositási és közjegyzői irodáját 2927 E. 116 szám alá helyezte át, hol a magyarságnak rendelkezésére áll, minden e szakmábani ügyében. kcz—áll

Alfréd Sátrán Magyar Ügyvéd. SAFRAN, NUCCIO & STEVENS. 603 Guardian Bank épület (Euclid), CLEVELAND, O.

S. S. KEST Magyar ügyvéd és jogtanácsos Ingyenes tanács. 810 HIPPODROME BLDG. Cleveland, O. Telefon: Bell Main 4814; Central 3549 kcz

H. E. VARGA ÜGYVÉD ÉS JOGTANÁCSOS 541 Society for Savings Bank Bldg., Cleveland, O. Telefon: Central 299-W., Main 2867

W. H. SCHWARTZ Első magyar ügyvéd és hites közjegyző Ohio államban, 512 Society for Savings épületében, Cleveland, O. Telefon: Cuyahoga Central 3350-R., Bell Main 5720. Vasárnap délelőtt csak 11 óráig az irodában. Lakás: 1382 E. 101-ik utca. Lakás telefon: Cuyahoga Princeton 2112-R. Bell telefon: Garfield 5449-W.

Jos. N. Ackerman ÜGYVÉD ÉS JOGTANÁCSOS 608—10—12—16 ENGINEERS BLDG., CLEVELAND, O. Szombat délután és vasárnap csak előzetes megbeszélésre található. Phone: Cuy. Central 555. — Bell Main 693. Lakás: Fairmont 5737. kcz

SAM'L SILBERGER Magyar Ügyvéd és jogtanácsos WEST 25th ST. és LORAIN AVE. SARKÁN, 2-ik emelet, a Marshall Patika fölött, CLEVELAND, O. Telefon: Harvard 172. kcz

JOSEPH M. KISS Amerikai-Magyar Ügyvéd 412 Lennox épület, Cleveland, O. Euclid és East 9-ik utca sarkán. Telefon: Prospect 796. Esteli órák: Hétfőn, Szerdán és Pénteken 7-től 9-ig. TANÁCS INGYEN. kcz

Csizmadia János AMERIKAI MAGYAR ÜGYVÉD. Irodai órák: D. e. 9-től délután 5-ig, este 7-től 9-ig. 13—14 Woodland Bank Building, Buckeye Rd. és E. 89-ik utca sarok. Lakás: 12618 Buckeye Rd. Iroda-telefon: Cedar 704. Pr. 2409-R. Lakás-telefon: Garf. 643-W. kcz

CHICAGÓI MAGYAR ÜGYVÉD **Gottlieb Lajos** Hites ügyvéd és Jogtanácsos. Ingyen tanács mindennemü közös, váltó, váló és büntető ügyekben. Órák naponta este 8-ig. — Szerdán délután 5-ig. Vasárnap délelőtt 10—12-ig. 1572 N. Halsted Street, az emeleten. — Telefon: Diversey 3134.

VEGYES.

SZEPLŐ és az arcnak bármilyen tisztátalansága ellen a legjobb szer a Herman-féle Szeplő-krém. Ez egy kipróbált szer, melynek eredményeért kezeskedünk. Egy-két tégely felhasználása után arcbőre tiszta lesz és sima, mint a bársony. Egy doboz ára 60c, ami a rendeléssel beküldendő. HERMAN SZEPLŐ KRÉM CO. Dept. 2. 365 Claim St., Aurora, Ill. hkspz áll

BECSÜLETES pontos és INGYENES szakszerü tanácsért patentirozási ügyekben forduljon bizolommal Magyar Szabadalmi Hivatalunkhoz. IRJON még ma hasznos Magyar zsebkönyvünkért, dijmentesen küldjük bárkinek. MANUFACTURERS PATENT CO. 520 Fifth Ave. New York

RITKA ALKALOM olcsó beszélő gépek leszállitott árban. — 20,000 uj lemez raktáron. — Kérjen árjegyzéket. **L. Fazekas** 1463 FIRST AVE. NEW YORK CITY.

INGYEN A SÉRVBEN SZENVEDŐKNEK.

5000 SZENVEDŐNEK ADUNK INGYENES PLAPAO PRÓBÁT.

Miért használja egész életen keresztül a fölösleges sérvkötőt

Ezt a különösen előnyös ajánlatot a nagyszerü "éjjel-nappal" munkarendszernek a feltalálója ajánlja fel, amely rendszer által a munkásnépnek izmai megerősödnek, munkakedvük pedig felfrissül, sérvkötőre nem lesz szükségük s az operáció veszedelmét el fogják kerülni.

SEMMIT SEM KELL FIZETNIE

Mr. Stuart, 5000 olyan szenvedőnek, aki nekünk ir, teljesen ingyenesen, minden költséget előre kifizetve, elegendő Plapaot fog küldeni, hogy annak hatását kipróbálhassák. — Ezen Plapao próbáért önnek semmit sem kell fizetnie, sem most, sem pedig később.

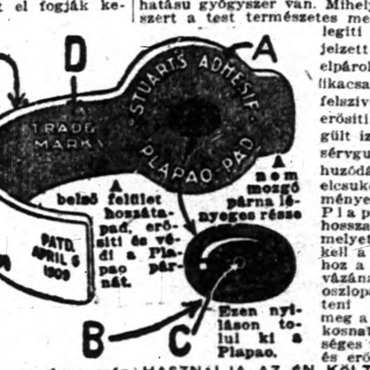

HAGYJON FEL A SÉRVKÖTŐ VISELÉSÉVEL.

Igen, hagyja azonnal abba, mert ön tudja legjobban, hogy ez csak egy hamis támasz, amely a már összedülőben levő falat a sérvkötő viselésével csak az egészségét teszi tönkre, mivel a vérkeringés nem rendes. Akkor hát miért viseli. Itt van egy sokkal jobb alkalom az ön számára, amelynek próbája teljesen ingyenes.

KETTŐS SZOLGÁLATOT TELJESIT.

Először: A legjobb és legfontosabb célja a PLAPAO-VÁNKOSNAK, hogy a Plapao-gyógyszer állandóan hasson az elernyedt izmokra. E gyógyszernek összehuzó tulajdonsága van és a többi gyógyalkatrészekkel együtt a vérkeringés fokozását célozza, igy uj életre keltve az izmokat, visszaadja azoknak eredeti erejét s rugalmasságát. Ha ez beáll, de nem előbb, várhatja csak a sérv eltünését.

Másodszor: A Plapao-vánkos magától tapad és ez céltudatosan van igy, mert el nem csuzhatik és ezért igen nagy segédeszköz az oly sérvek visszatartásában, melyeket sérvkötővel visszatartani nem lehet.

Száz és száz fiatalabb és idősebb személy a közjegyző előtt esküdött meg arra, hogy a PLAPAO-PAD sérveiket meggyógyitotta, dacára annak, hogy a sérveknek nagy száma már nagyon régi és veszedelmes volt.

FOLYTATÓLAGOS "ÉJJEL ÉS NAPPALI" HATÁS.

Egy kiváló tulajdonsága a Plapao-Pad gyógykezelésének, hogy nagyon rövid időn belül már jó hatással van.

Ennek az oka pedig az állandó folytatólagos "éjjel és nappal" gyógyhatás, teljes 24 órán keresztül.

Egyáltalában nem kellemetlen, nem fájdalmas s amellett percről-percre — miközben napi munkáját végzi — sőt mialatt alszik is, ezt a nagyszerü gyógyszer biztosan végzi munkáját s láthatatlanul erősbbiti izmait s ezáltal azokba uj életet és erőt önt, amelyre szükségük van, hogy a nekik rendelt kötelességüket pontosan végezhessék s a beleket a rendes helyen tartsák a sérvkötő viselés nélkül.

A PLAPAO-PAD MAGYARÁZATA.

A Plapao-Pad gyógyhatásának az alapja könnyen megérhető, ha az alábbi alapja könnyen megérthető, ha az alábbi Pad "E" egy nagyon erős anyagból készült, amely ugy van szerkesztve, hogy a testen könnyen és kényelmesen viselhető s annak szabad mozgást biztosit.

A felső rész belsejében egy hozzátapadó rész van (hasonló a tapaszhoz, de mégsem az), amely nem engedi a "B" Pad-nek az ide s tova mozgását s rendes helyéről való elmozditását. "A" a megnagyobbitott vége a Plapao-Padnek, amely átfekszik a meggyöngült izmokon s ezáltal visszatartja azokat a további elgyengüléstől.

"B" a megfelelő alaku vánkos, melyet ugy kell alkalmazni, hogy a sérvkaput fedje és célja, hogy a bélrészeket a hasüregből való kitüremkedéstől visszatartsa. A vánkosban tartály van, melyben egy nagyszerü felszivó és összehuzó hatásu gyógyszer van. Mihelyt e gyógyszert a test természetes melege felmelegiti a "C"-vel jelzett nyiláson elpárolog és a bőr likacsain keresztül felszivódva, megerősiti az elgyengült izmokat és a sérvgummi összehuzódását, illetve elcsukódását eredményezi. "F" a Plapao vánkos hosszabbik vége, melyet tapasszal kell a csipőcsonthoz a két csontos vázának egyik oszlopához erősiteni és ez adja meg a Plapao-vánkosnak a szükséges támasztékot és erősséget.

HASZNÁLJA AZ ÉN KÖLTSÉGEMRE.

Ne küldjön pénzt, mert én be akarom önnek teljesen ingyen bizonyitani, hogy ön megszabadulhat sérvétől.

Ha az elgyengült izmok visszanyerik erejüket és ruganyosságukat, akkor a láthatatlan, fájdalmas és veszedelmes érzés elmarad.

A bántó és kimeritő fájdalmak eltünnek, ugy, hogy soha nem jönnek vissza.

Ön vissza fogja nyerni életkedvét, ruganyosságát, erejét és energiáját.

És ön azonnal jobban fog kinézni és jobban fogja magát érezni minden tekintetben. S meglátja, hogy ismerősei csodálkozni fognak az ön hirtelen gyógyulásán.

Akkor ön aztán tudni fogja, hogy a sérve meggyógyult — s ön hálával fog hozzám fordulni azért, hogy én annyira sürgettem önt, hogy ezt a most teljesen ingyenes próbát használja ki. Az a szó, hogy "ingyenees," teljes értelmében értendő, semmiféle költséggel nem jár és semmiféle utánvételt nem kell fizetnie.

KÜLDJÖN MÉG MA INGYENES PRÓBÁÉRT.

Győződjön meg róla személyesen. Ne küldjön pénzt, mivel az ingyenes Plapao próba nem kerül önnek semmibe s ugyanakkor visszaállitja önnek a jó egészségét, amely sokkal drágább az aranynál is. Fogadja el még ma ezt az ingyenes próbát s ön egész életén keresztül örülni fog annak, hogy nem mulasztotta el ezt az alkalmat. Töltse ki az alábbi szelvényt, vagy irjon egy levelezőlapot még ma s ön a forduló postával meg fogja kapni az ingyenes Plapao próbát és Mr. Stuartnak a könyvét a sérv gyógykezeléséről, amely részletesen leirja azt a módszert, amely Rómában oklevelet, Párisban pedig oklevelet és nagyérmet nyert. Ha esetleg vannak ismerősei, akiknek sérvük van, ugy ne felejtse el, nekik elmondani ezt a nagyszerü ajánlatot. 5000 szenvedő fogja ezt az ingyenes próbát megkapni s mivel biztos, hogy óriási számmal fognak jelentkezni, irjon még MA.

KÜLDJE EZT A SZELVÉNYT MÉG MA a következő cimre: PLAPAO LABORATORIES, Inc., Block 2570. St. Louis, Mo.
Kérem az ingyenes Plapao próbát és Mr. Stuartnak a sérvről szóló könyvét.
Név ....
Lakcim ....
Forduló postával meg fogja kapni az ingyenes Plapao próbát.

MAGYAR

ember Amerikában csak ugy boldogulhat igazán, ha jól tudja az angol nyelvet. Még az egyszerü munkát is jobban megbecsülik a gyárban, ha angolul meg tudja magát értetni.

megveheti $2.50-ért az

Angol-Magyar-Magyar-Angol

BIZONFI-SZÓTÁRT

amelyben minden szükséges szót s annak kiejtését megtalálhatja. Tekintettel a még meglevő csekély készletre, mindenki jól teszi, ha azonnal megrendeli.

Rendelését cimezze igy: **Szabadság** 702 Huron Road — Cleveland, Ohio —

GYÜJTÉS A SZEGILONGI R. KATH. ISKOLÁRA.

Az olaszliszkai róm. kath. egyház plebánosa szomoruan szóló levelet irt egyik volt tanitványának Mattó József feleségének. Kérésére közöljük levelét, hogy arról különösen az olaszliszkai és szegilongi magyarok tudomást nyerjenek.

Kedves leányom!

Ne vedd rosz néven, hogy soraimmal felkereslek, de teljes bizalommal teszem ezt a következő ügyben.

Ugyanis Szegi-Longon, hol te valamikor az iskolába jártál, a te szülőföldeden az iskolai épület nagyon rosz. Tetőzete rosz, falai rosszak, ugy, hogy ma holnap az iskolába sem járhatnak a gyermekek.

Nagyon kérlek, légy kegyes egy pár dollárt gyüjteni és adni az iskolai épület kijavitására. Én az adományt a templomban a szószékről felolvasom.

A jó Isten oltalmába és pártfogásába ajánlva édes mindnyájatokat, maradtam

Olaszliszkán, Zemplénm. 1921 május 27.

Szerető lelkipásztorod
Gecsei Lajos, rk. plebános.

Mattó József és felesége szivesen vállalják földieik kegyesszivü adományainak továbbitását, s hogy azt a saját adományaikkal együtt mielőbb elküldhessék Gecsei Lajos plebános cimére, s hogy az iskola épületet még az iskola megnyitása előtt kijavittathassák, arra kérik földieiket, küldenék el bármily csekély adományaikat késedelem nélkül hozzájuk, s azokat a Szabadságban ki fogják mutatni, s közölni fogják az egyházközség nyugtáját is.

Cim: Joseph J. Motto, P. O. B. 953, Frontier, Wyoming.

AKRONI MAGYAR ORVOS Dr. Lowen Ármin magyar orvos és szebész, az összes orvos itudományok tudora. Cime: 634 So. Main St., Akron, Ohio. Telefon: O. S. 4669, Bell Main 780 Lakása: 733 Grant Street. Bell Phone, Main 780

— 86 —

üres háromlábu serpenyő vörösen izzó lábait, néhány szuette asztal volt felállitva, itt is, ott is, összevissza, anélkül hogy valami szimmetrikus érzési lakáj törődött volna a párhuzamosságukkal, vagy legalább arra ügyelt volna, hogy ne érintsék egymást egészen szokatlan szögekben. Ezeken az asztalokon néhány borral és sörrel teli kancsó volt, s a kancsók körül egy sereg bacchusi ábrázat, pirosra festve a tüztől és az italtól. Többek között egy nagyhasu, kedélyes arcu ember, aki hevesen ölelgetett egy vastag, husos örömleányt. Aztán valami álkatonaféle, aki fütyörészve oldta le hamis sebéről a kötelékeket és kiegyenesitette egészséges, mozgékony lábát, mely reggel óta ezernyi kötésbe volt burkolva. Szemközt meg egy "nyomorék" vérehullófüvel és marhavérrel készitette elő holnapra sebesült lábát. Két asztallal tovább egy ál-zarándok, tökéletes jelmezben, az Égi királynő siralmait tanulgatta, nem feledkezvén meg a szükséges orrhangról. Másfelé egy ifju mindenrossz tanulta a nyavalyatörést egy vén semmijótól, aki arra oktatta, hogyan kell tajtékot turni, egy darab szappant rágva. Oldalt egy vizibeteg szabadult meg puffadt termetétől; négy-öt tolvaj asszony, aki ugyanannál az asztalnál veszekedett egy akkor este lopott gyereken, kénytelen volt befogni miatta az orrát. Mindeme körülmények — Saul szerint — "oly mulatságosnak találtattak az udvarnál, hogy a király szórakoztatására szolgáltak, mint egyik jelenete az Éj cimü négy részből álló balletnek, melyet a Petit-Bourbon-palota szinházában táncoltak." És egy 1653-ból való szemtanu hozzáteszi, hogy "a Csodák Udvarának hirtelen átváltozásait sohasem ábrázolták még ilyen szerencsésen. Benserade elég gáláns versekkel készitett rá elő bennünket."

Mindenfelé durva nevetés, trágár ének hallatszott. Kiki a maga szakállára mulatott, szitkozódott, káromkodott, nem is hallgatva a szomszédjára. A kancsók összeütődtek, a koccintásból veszeke-

— 87 —

dések lettek, s a csorba kancsók miatt összeszaggatták a rongyos ruhákat.

Egy nagy kutya a farkán ülve nézte a tüzet. Néhány gyermek is belékeveredett az orgiába. Az ellopott gyermek, aki sirt és kiáltozott. Egy másik, kövér, négy éves fiu, lábát lógatta egy magas padról, s az asztal az álláig ért; hallgatott. A harmadik komolyan kente szét az asztalon a gyertya olvadt faggyát. Az utolsó, egy csöppség, a sárban guggolt, majd elveszve egy hitvány üst alatt, melyet cseréppel vakargatott, olyan hangokat csalva ki belőle, hogy Stradivarius elájult volna, ha meghallja.

A tüz közelében egy hordó volt, a hordón egy koldus. Ez volt a trónján ülő király.

Gringoiret három őrizője ez elé a hordó elé vezette, s az egész bacchanál elhallgatott egy pillanatra, kivéve az üstben lakozó gyermeket.

Gringoire nem mert sem lélekzeni, sem föltekinteni.

— Hombre, quita tu sombrero — mondta valamelyik az őt fogó három gazfickó közül; és mielőtt megérthette volna, hogy mit jelent ez, a másik elvette a kalapját. Szánalmas egy süveg volt, az igaz, de megjárta volna még egy napos vagy esős napon. Gringoire felsóhajtott.

Ekközben a király megszólitotta a hordó tetejéről.

— Ki ez a semmirekelő?

Gringoire megrezzent. Ez a hang, ámbár fenyegetően szólt, mégis eszébe juttatott egy másikat, mely ma délben az első csapást mérte az ő misztériumára, ezt kornyikálván a hallgatóság közepette: adjatok, adjatok az Isten nevében! Fölemelte a fejét. Valóban, Clopin Trouillefou volt az.

Clopin Trouillefou, királyi jelvényeit felöltve, éppen olyan rongyos volt, mint máskor. Karjáról eltünt a seb. Kezében olyan sima bőrszijjas korbácsot tartott, amilyennek akkor a törvényszolgák szokták rendben tartani a tömeget. A fején valami kerek és fölül bezáródó dísz volt; de nehéz lett